

Fylkesnemndene for
barnevern og sosiale saker

2019

ÅRSRAPPORT
ÅRSREGNSKAP

Fylkesnemndene er domstolsliknende og uavhengige statlige organ, som avgjør nærmere bestemte saker etter barnevernloven, helse- og omsorgstjenesteloven og smittevernloven.

Innhold

1. LEDERS BERETNING	4
2. INTRODUKSJON AV VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL	6
2.1 Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker	6
2.2 Nøkkeltall 2019	6
3. ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER	9
3.1 Resultater 2019	10
3.2 Oppdrag 2019	14
3.3 Ressursbruk	15
3.4 Samlet vurdering av prioriteringer, ressursbruk, resultater og måloppnåelse	18
4. STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN	19
4.1 Administrative rapporteringskrav	19
4.2 Andre rapporteringskrav	21
4.3 Vesentlige forhold for styring og kontroll i virksomheten	22
5. VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER	24
6. ÅRSREGNSKAP	25
6.1 Ledelseskomentarar til årsregnskapet	25
6.2 Prinsippnote til årsregnskapet	27
6.3 Bevilgningsrapportering 2019	28
6.4 Artskontorapportering 2019	31
6.5 Revisjonsberetning 2019, fra Riksrevisjonen	36
VEDLEGG	
1. Saksbehandlingstid	
2. Klager over akuttvedtak, utfall	
3. Pålegg om hjelpetiltak, antall saker	
4. Samtaleprosess, antall saker og utfall	
5. Overprøving av saker i tingretten, antall saker og utfall	
6. Barns medvirkning	
7. Evaluering fra kriseøvelse i informasjonssikkerhet, og redegjørelse for oppfølgingstiltak (FORTROLIG)	
8. Oppdatert ROS og krise- og beredskapsplanverk for nemndene og Sentralenheten (FORTROLIG)	

1. Leders beretning

Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker behandler tvangssaker etter barnevernloven, helse- og omsorgstjenesteloven og smittevernloven. Sakene er svært inngripende for de barn, familier og enkeltpersoner som er involvert. Saksbehandlingen skal etter målet i barnevernloven være betryggende, rask og tillitsskapende.

Gjennom året er det arbeidet godt for å følge opp fastsatte mål- og resultatkrav, og for å sikre en positiv utvikling for virksomheten.

På vårt fagområde har det vært stor aktivitet i 2019. Spesielt relevant for fylkesnemndene er behandlingen av norske barnevernssaker i Den Europeiske Menneskerettighetsdomstol (EMD). Det er fortsatt mange saker som skal behandles i EMD, og dommene, spesielt dommen i storkammersaken, er viktige for norsk barnevern. Avgjørelser i Høyesterett vil i tillegg gi retning for norsk praksis.

Kompetansearbeidet i virksomheten sikrer at nemndslederne får ny kunnskap på relevante områder og at utviklingen på rettsområdet følges. EMD-sakene har vært en viktig del av kompetansearbeidet i 2019. Relativt kort tid etter at dommen i storkammersaken i EMD ble offentliggjort, ble nemndslederne samlet for å gå gjennom dommen.

I tillegg til disse sakene har det blitt arbeidet mye med barns rett til medvirkning, for eksempel hvordan en best mulig kan legge til rette for at barn snakker direkte med nemnda i sin egen sak, om barnet ønsker det. På fylkesnemndenes landssamling på Gjøvik i 2019 ble det behandlet tema som rådslagning etter forhandlingsmøtet og barns retraumatisering i forbindelse med samvær. På Bergenskonferansen var akuttsaker, den europeiske menneskerettighetskonvensjonen (EMK) og EMD-praksis på programmet.

Den årlige konferansen i Bergen er åpen for alle. Det gir hele barnevernssektoren mulighet til å følge en del av kompetansearbeidet i fylkesnemndene, og legger grunnlag for en større åpenhet og bredere grunnlag for

diskusjon mellom faggruppene.

For fylkesnemndene er det et mål med mer åpenhet overfor samfunnet. Offentligheten bør ha større mulighet til å se hvordan nemndene behandler saker, og hvilke vurderinger og avveininger som gjøres. Sakene er personlige og sensitive, og det er viktig at åpenhet ikke går på bekostning av den lovpålagte taushetsplikten. Ingen skal føle seg utlevert.

I 2019 har vi fortsatt arbeidet med å gi media informasjon om saksbehandlingen. Under strenge forutsetninger har journalister fått observere i både forhandlingsmøte og samtaleprosess. De har fått omtale prosessen i etterkant uten at partene er identifisert. Sentralenheten er også positive til å gi dem som ønsker det tilgang til statistikk. Samtidig fortsetter nemndene å anonymisere vedtak som blir offentliggjort på Lovdata. Ved årsskiftet var ca. 2400 vedtak fra fylkesnemndene tilgjengelige på Lovdata Pro.

Fylkesnemndene behandlet i underkant av 3600 saker i 2019. Måloppnåelsen i saksbehandlingen er god, og flertallet av sakene har en akseptabel behandlingstid. Saksbehandlingstiden blir fulgt opp med jevnlig analyse, og oppfølging med relevante tiltak. En reduksjon i saksinngangen de siste årene har ført til at sakskostnadene er noe redusert. Det har gitt oss mulighet til å styre ressursene i større grad til nødvendig utvikling innen IT og IT-sikkerhet, kompetansearbeid, og gjennomføring av andre nødvendige endringer.

Kongen i Statsråd vedtok 22.11.2019 en resolusjon om endringer i fylkesnemndenes virkeområde som følge av regionreformen fra 1.1.2020. Det ble en intens og kort arbeidsperiode for Sentralenheten og de nemndene som var berørt av endringer. Ved årsskiftet var oppdraget utført, og alle relevante parter var informerte om endringene.

En følge av endring av virkeområde var at forsøket med samtaleprosess ble noe utvidet,

slik at samtaleprosess kan tilbys i saker fra flere kommuner fra 2020. Prosessformen samtaleprosess har vært, og kommer også framover til å være en viktig utvikling for fylkesnemndene.

Det jobbes godt i alle ledd i virksomheten. Nemndene skal primært behandle tvangssaker som gjelder barn, foreldre og enkeltpersoner, men utfører sammen med Sentralenheten også andre typer viktige oppgaver i virksomheten.

Pernille Pettersen Smith, direktør

Oslo 13. mars 2020

A handwritten signature in black ink that reads "Pernille P. Smith". The script is cursive and fluid.

Pernille Pettersen Smith
Direktør
Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker

2. Introduksjon av virksomheten og hovedtall

2.1 Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker

Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker er statlige uavhengige domstollignende forvaltningsorganer som har vedtaksmyndighet i tvangssakene etter barnevernloven, helse- og omsorgstjenesteloven og smittevernloven. Fylkesnemndene fattar blant annet vedtak om omsorgsovertakelse av barn, tvangsplassering av ungdommer og tvangsplassering av rusmiddelavhengige i medhold av henholdsvis barnevernloven og helse- og omsorgstjenesteloven. Fylkesnemnda i Oslo og Akershus er smittevernnemnd, og mottar saker etter smittevernloven.

Forhandlingsmøtene i fylkesnemndene likner et rettsmøte i de ordinære domstolene, og tar vanligvis to til tre dager. Etter forhandlingsmøtet er gjennomført skrives det vedtak på bakgrunn av sakens opplysninger og dokumentasjon.

Etter barnevernloven er det et hovedmål at saksbehandlingen i fylkesnemndene skal være betryggende, rask og tillitsskapende.

Barnevernloven, Stortingets budsjettvedtak og det årlige tildelingsbrevet danner hovedrammen for fylkesnemndenes virksomhet. Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker er administrativt underlagt Barne- og familiedepartementet.

Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker er ledet av direktør Pernille Pettersen Smith, som har ansvaret for den faglige og administrative ledelsen av virksomheten. Det var i 2019 143 ansatte i fylkesnemndene, fordelt på 126 avtalte årsverk og 117 utførte årsverk. Stillingene fordelte seg på 13 enheter, hvorav 12 nemnder og Sentralenheten, som er en felles administrasjon for nemndene. Fra 1.1.2020 er nemndsstrukturen endret for å tilpasses regionreformen. Hver fylkesnemnd har et geografisk virkeområde som dekker ett eller to fylker. Hvert kontorsted har en daglig leder.

2.2 Nøkkeltall 2019

Fylkesnemndene mottok i 2019 4388 saker: 2466 hovedsaker, 1312 akuttvedtak, og 610 klager over akuttvedtak. I 92 % av de innkomne sakene var etter barnevernloven, og 8 % var etter helse- og omsorgstjenesteloven.

Det ble behandlet 1875 hovedsaker, 1293 akuttvedtak og 610 klager over akuttvedtak. 93 % av hovedsakene som ble behandlet var etter barnevernloven. Figur 2.2 viser hvordan hovedsakene etter barnevernloven fordelte seg etter ulike lovbestemmelser.

Fem nemnder har hatt forsøk med samtaleprosess siden 2016. I 2019 ble samtaleprosess benyttet i 727 saker. Det ble gjennomført 769 samtalemøter i disse sakene.

Saker som gjelder omsorgsovertakelse utgjør den største andelen av hovedsakene. I 2019 fattet fylkesnemndene vedtak om omsorgsovertakelse for 897 barn, 90 færre omsorgsovertakelser enn i 2018.

Saksbehandlingstiden for hovedsaker med forhandlingsmøte var 51 dager i 2019. Saksbehandlingstiden ble halvert fra 2012 til 2017, og har vært stabil i 2018 og 2019. For hovedsaker med skriftlig behandling var gjennomsnittlig saksbehandlingstid 39 dager i 2019.

Det er fortsatt forskjeller i saksbehandlingstid mellom nemndene, men forskjellene har utjevnet seg. I 2019 var forskjellen mellom nemnda med høyest og nemnda med lavest saksbehandlingstid for saker med forhandlingsmøte 28 dager. Dette er en økning fra 2018, men forskjellen er relativt lav sammenlignet med tidligere år.

En stadig større andel anonymiserte vedtak fra fylkesnemndene blir publisert på Lovdata. Ved årsskiftet 2019/2020 var det 2394 vedtak som var publisert på Lovdata. I 2019 ble ca. 15 % av vedtak i hovedsaker og klager over midlertidige vedtak sendt til Lovdata.

Det arbeides godt med kompetanse og kompetanseutvikling i virksomheten. Det er gjennomført kompetansehevingstiltak og tiltak for å spre beste praksis i 2019.

Fylkesnemndene fikk en samlet bevilgning på 249 264 000 kroner i 2019, hvorav 244 709 000 kroner var til drift og 4 555 000 kroner var til videreutvikling av saksbehandlingssystemet ProSak.

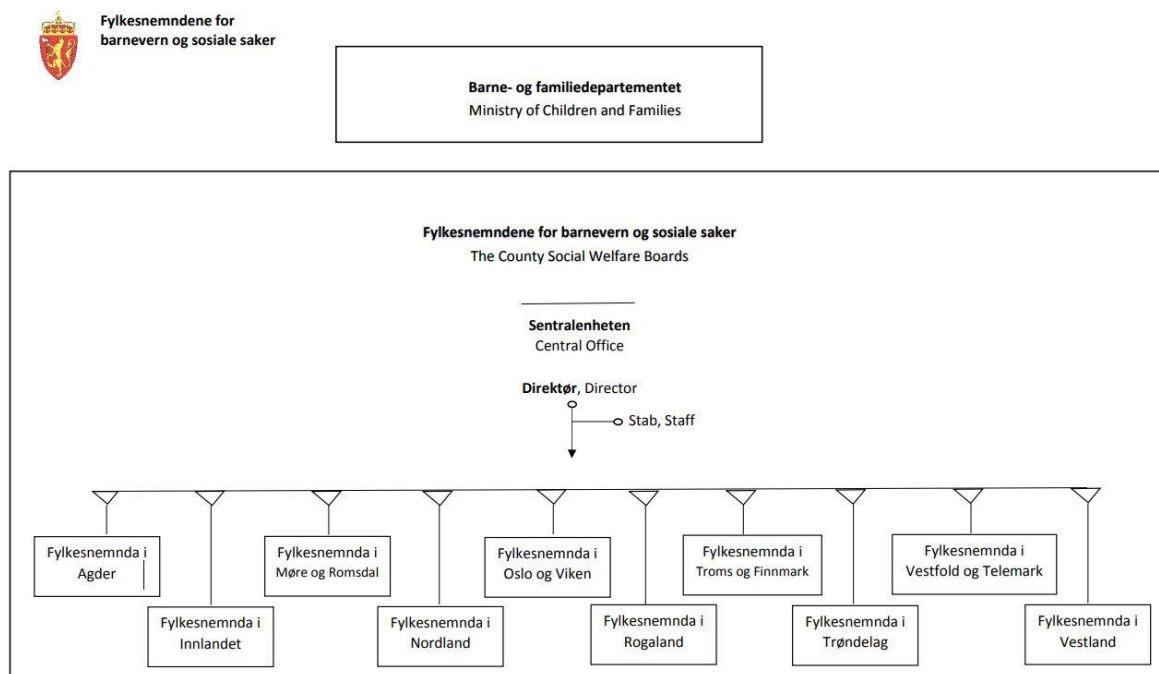
Av de bevilgede midler ble 93 % av driftsmidlene benyttet i budsjettåret. Årsaken til underforbruket er en nedgang saksutgiftene som følge av en mindre nedgang i antall saker som er behandlet sammenlignet med tidligere år, forskyvning av kostnader knyttet til bytte av driftsleverandør på IKT, lavere belastning på

belastningsfullmakt fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) enn budsjettert, refusjoner etter sykemeldinger og vakante stillinger.

Midlene tildelt utvikling av saksportalen for saksbehandlingssystemet ble benyttet fullt ut i 2019 med god fremdrift i prosjektet. Det gjenstår fortsatt utvikling før prosjektet er fullført, men denne kostnaden budsjetteres og dekkes fra 2020 løpende på fylkesnemndenes ordinære driftsbudsjett.

Lønnskostnadene i fylkesnemndene var i 2019 126,1 millioner kroner. Lønnskostnadene utgjorde 55 % av driftsregnskapet. Gjennomsnittlig lønnskostnad per årsverk var 1,078 millioner kroner, inkludert arbeidsgiveravgift og pensjonskostnader.

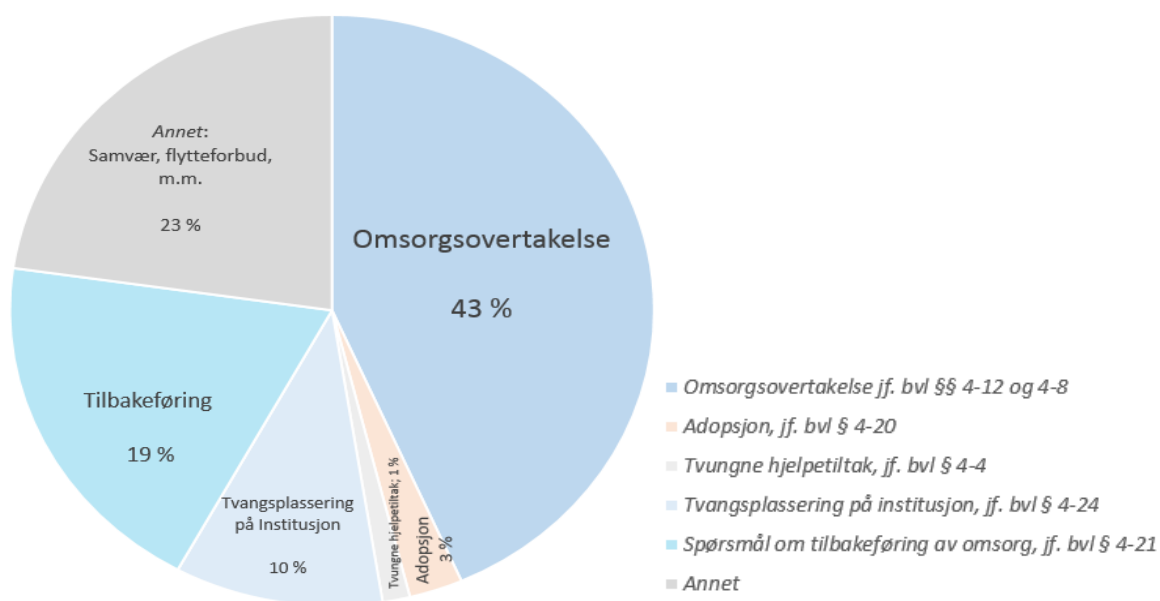
Figur 2.1 Organisasjonskart 1.1.2020

Det er 10 fylkesnemnder i Norge

Fylkesnemnda refers to an individual board. There are 10 boards in Norway.

Figur 2.2: Behandlede hovedsaker etter barnevernloven i 2019

Tabell 2.1 – Nøkkeltall for 2019 regnskapet, norske kroner

Nøkkeltall fra årsregnskapet 2018 – 2019	2018	2019
Antall ansatte	138	143
Antall avtalte årsverk	-	126
Antall utførte årsverk	116	117
Samlet tildeling post 01-99	238 571 000	249 264 000
Utnyttelsesgrad post 01-29	94,7%	93,1%
Driftsutgifter	221 544 302	227 743 700
Lønnsandel av driftsutgifter	55%	55,4 %
Lønnsutgifter per årsverk	1 026 000	1 078 000

3. Årets aktiviteter og resultater

Fylkesnemndene mottar i hovedsak saker fra landets kommuner som fremmer begjæring om tiltak etter barnevernloven eller helse- og omsorgstjenesteloven. Fylkesnemnda i Oslo og Akershus mottar saker etter smittevernloven fra fylkesmannen eller Helsedirektoratet.

Etter saksmottak i fylkesnemnda, gjøres de nødvendige saksforberedelsene. Partene, som oftest foreldrene og/eller barn med partsstatus, får blant annet mulighet til å gi tilsvar til kommunens begjæring, og videre prosess for saken besluttet. Sakene krever behandling etter ulike prosess typer.

I de fleste hovedsakene avholdes forhandlingsmøte med muntlige forhandlinger, men noen av sakene kan også behandles skriftlig (omtales også som forenklet behandling). Hovedsaker er som regel saker som må behandles etter alminnelige prosessregler. I forhandlingsmøter, som foregår som rettsmøter, møter partene med sine advokater og får anledning til å føre relevante og nødvendige bevis for sin sak, samt imøtegå hverandres synspunkter.

Fylkesnemnda kan velge å behandle sakene skriftlig og uten forhandlingsmøte dersom partene er enig i det, og det anses som forsvarlig. I saker som gjelder endring av vedtak som fylkesnemnda har fattet tidligere, kan fylkesnemnda i noen tilfeller velge å behandle sakene skriftlig, selv om partene ikke ønsker det, om det anses som forsvarlig.

Siden 2016 har fem nemnder hatt forsøk med samtaleprosess. Samtaleprosess er en saksbehandlingsform hvor nemndsleder inviterer partene i saken til en samtale før

forhandlingsmøte eller skriftlig behandling. Formålet med samtalen er blant annet å øke forståelsen og bedre kommunikasjonen mellom partene, og å undersøke om partene kan blir enige om en løsning til barnets beste. Forsøket med samtaleprosess har gitt svært positive tilbakemeldinger, og forsøket fortsetter foreløpig ut 2020.

Kommunene fatter også akuttvedtak som framlegges for fylkesnemnda for godkjenning. Godkjenning av akuttvedtak kan påklages til fylkesnemnda av de private parer, og det er disse klagen som omtales som klagesaker. Vedtakene i hovedsakene og i klager over akuttvedtak kan bringes inn for tingretten, både av den private part og kommunen, etter reglene i tvisteloven. De private parter har også mulighet til å kreve vedtak om omsorgsovertakelse opphevet, om saken ikke har vært behandlet av fylkesnemnda eller domstolene de siste 12 måneder.

Departementet har i tildelingsbrevet for 2019 gitt fylkesnemndene mål- og resultatkrav knyttet til både saksbehandling og øvrig drift.

Departementet legger i tildelingsbrevet vekt på at fylkesnemndene skal holde gjennomsnittlig saksbehandlingstid lav og utjevnes mellom nemndene, og at rettsikkerheten til barn skal styrkes ved at en skal legge bedre til rette for barns medvirkning.

Nedenfor blir det redegjort for resultater, måloppnåelse, ressursbruk og oppnådde effekter i 2019.

3.1 Resultater 2019

I tildelingsbrevet for 2019 er fylkesnemndene gitt to styringsparametere; 1. saksbehandlingstid, og 2. betryggende og tillitsskapende saksbehandling i den enkelte sak.

Nedenfor beskrives det hvordan det er arbeidet med styringsparameterne og måloppnåelse for resultatkravene med bakgrunn i sakstilfang.

3.1.1 Saksgrunnlag

Per 31.12.2019 hadde nemndene fått inn 4388 saker, hvorav 2466 hovedsaker, 1312 akuttvedtak og 610 klager over akuttvedtak. Sammenlignet med 2018 var det 4 % færre saker i 2019, se tabell 3.1. Reduksjonen fordeler seg på alle sakstyper, med det er spesielt nedgang i akuttvedtak og klager over akuttvedtak. Tabell 3.2 viser hvordan de innkomne sakene fordeler seg etter kategoriene hovedsak, akuttvedtak og klage på akuttvedtak

Tabell 3.1: Mottatte saker, per nemnd

Nemnd	2019	2018	Endring	Endring %
Agder	235	245	-10	-4 %
Buskerud/Vestfold	487	424	63	15 %
Hordaland/Sogn og F.	547	569	-22	-4 %
Møre og Romsdal	229	270	-41	-15 %
Nordland	289	231	58	25 %
Oppland/Hedmark	293	364	-71	-20 %
Oslo/Akershus	833	918	-85	-9 %
Rogaland	432	451	-19	-4 %
Telemark	158	149	9	6 %
Troms/Finnmark	257	313	-56	-18 %
Trøndelag	357	321	36	11 %
Østfold	271	334	-63	-19 %
Totalt	4388	4589	-201	-4 %

Sammensetningen av de ulike typene innkomne saker er avgjørende for hvor arbeidskrevende saksbehandlingen er. Hovedsakene med saksforberedelse og forhandlingsmøte eller skriftlig behandling utgjør den største arbeidsmengden. Samtaleprosess, som er en forsøksordning i fem av nemndene, har også gjort saksbehandlingen mer omfattende fordi saker

med samtaleprosess kan gå over relativt lang tid, og det kan være flere samtalemøter i samme sak før det besluttet hvordan saken skal behandles videre. Se nærmere omtale av samtaleprosess under punkt 3.2.2.1.

Tabell 3.2: Mottatte saker etter kategori

Type sak	2019	2018	Endring	Endring i %
Hovedsak	2466	2531	-65	-3 %
Akutt sak	1312	1430	-118	-8 %
Klage på akuttvedtak	610	628	-18	-3 %
Totalt	4388	4589	-201	-4 %

Tabell 3.3 viser antall saker som er behandlet i nemndene i 2019. Behandlingen av alle typer saker, både hovedsaker, akuttvedtak og klager over akuttvedtak, er redusert sammenlignet med 2018. En del saker blir avsluttet uten at det blir fattet vedtak.

Tabell 3.3: Behandlede saker

Type sak	2019	2018	Endring	Endring i %
Forhandlingsmøte	1134	1247	-113	-9 %
Skriftlig behandling	741	754	-13	-2 %
Sum hovedsaker behandlet	1875	2001	-126	-6 %
Behandling av akuttvedtak	1293	1400	-107	-8 %
Klagebehandling av akuttvedtak	394	406	-12	-3 %
Saker trukket, hevet og avvist	762	785	-23	-3 %
Vedtak til rettslig overprøving	873	1035	-162	-16 %

3.1.2 Styringsparameter 1: Saksbehandlingstid

Resultatkrav 1a: Fortsatt lav saksbehandlingstid for ordinære barnevernssaker med forhandlingsmøte og saker med skriftlig behandling

Saksbehandlingstiden for behandling av hovedsaker med forhandlingsmøte eller uten forhandlingsmøte, akuttvedtak og klager over akuttvedtak måles etter de ulike krav som er gitt i barnevernloven og helse- og omsorgstjenesteloven. I saker med forhandlingsmøte skal forhandlingsmøte

holdes snarest, og hvis mulig, innen 4 uker fra mottaksdato til første møtedag i forhandlingsmøte, jf. barnevernloven § 7-4. Vedtak skal treffes senest to uker etter at forhandlingsmøtet ble avsluttet, jf. barnevernloven § 7-19. Krav til saksbehandlingstid for hovedsaker uten forhandlingsmøter er ikke beskrevet i barnevernloven. Behandling av akuttvedtak skal om mulig gjøres innen 48 timer. I klagebehandling over akuttvedtak skal møte gjennomføres og vedtak foreligge innen 7 dager etter at nemnda mottok klagen.

Per 31.12.2019 var den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for hovedsaker med og uten forhandlingsmøte henholdsvis 51 dager og 39 dager, jf. figur 3.1.

For oversikt over hvordan saksbehandlingstiden fordeler seg på ukeintervall, se vedlegg 1.

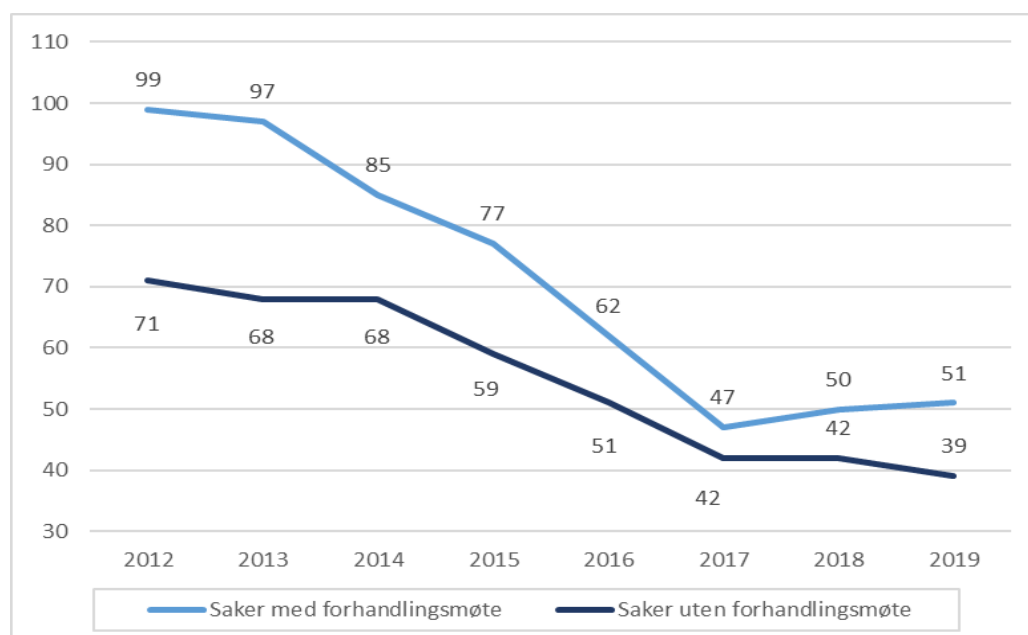
Saksbehandlingstiden er vesentlig forbedret de siste årene. Reduksjonen i saksbehandlingstid er et resultat av sammensatte faktorer. Etter stor økning i innskutte saker gjennom flere år stoppet veksten i innskutte saker i 2015/2016.

I samme periode ble det satt inn ekstra ressurser for å fjerne restansene. Det er fortsatt ulikheter mellom nemndene i saksbehandlingstid, men ulike ordninger, som for eksempel sakshjelpen, bidrar til å utjevne forskjellene.

Tiltakene som er iverksatt for å redusere saksbehandlingstiden har fungert godt. Samtidig har en stopp i veksten i saksinngang bidratt til mindre press på ressursene, og at de iverksatte tiltakene har latt seg gjennomføre på en god måte.

Det er trolig fortsatt noe potensiale til å redusere saksbehandlingstiden ytterligere, men barnevernlovens mål vil nok være urealistisk i de fleste sakene. Årsaken til dette er blant annet at en i mange saker ikke kan gjennomføre en tilfredsstillende saksforberedelse, hvor partene får mulighet til å imøtegå hverandres synspunkt, på så kort tid. Betyggende og rettssikker saksbehandling som kommer fram til rettssikre og forsvarlige avgjørelser for barn, ungdom og familier skal sikres.

Figur 3.1: Gjennomsnittlig saksbehandlingstid 2012-2019, antall dager

Resultatkrav 1b: Mindre forskjeller i gjennomsnittlig saksbehandlingstid mellom fylkesnemndene i ordinære barnevernssaker og saker med skriftlig behandling

Forskjellen i nemndenes saksbehandlingstid har økt noe i 2019 sammenlignet med 2018. Nemnda med høyest saksbehandlingstid for saker med forhandlingsmøte var i 2019 gjennomsnittlig 66 dager, mens nemnda med lavest saksbehandlingstid hadde gjennomsnittlig 38 dagers behandlingstid, jf. figur 3.2. Forskjellen mellom høyest og lavest saksbehandlingstid var 28 dager, mot 17 dagers forskjell i 2018 og 20 dager i 2017. Økningen skyldes i hovedsak høy saksbehandlingstid i en nemnd.

Det benyttes ulike tiltak for å jevne ut saksbehandlingstiden mellom nemndene. Sentralenheten har etter fullmakt fra departementet anledning til å flytte oppfølgingsansvaret for kommuner mellom nemndene, slik at en nemnd som har kapasitet kan få overført saker fra en nemnd som har utfordringer med saksbehandlingskapasiteten. Tiltaket har god langtidseffekt. Sakshjelp er et tiltak som dekker et mer kortsiktig behov. I 2019 ble det registrert bruk av sakshjelp i 87 saker.

3.1.3 Styringsparameter 2: Betyringsfulle og tillitsskapende saksbehandling i den enkelte sak

Resultatkrav 2a: Fylkesnemndene skal ha gjennomført kompetansehevingstiltak og spredning av beste praksis.

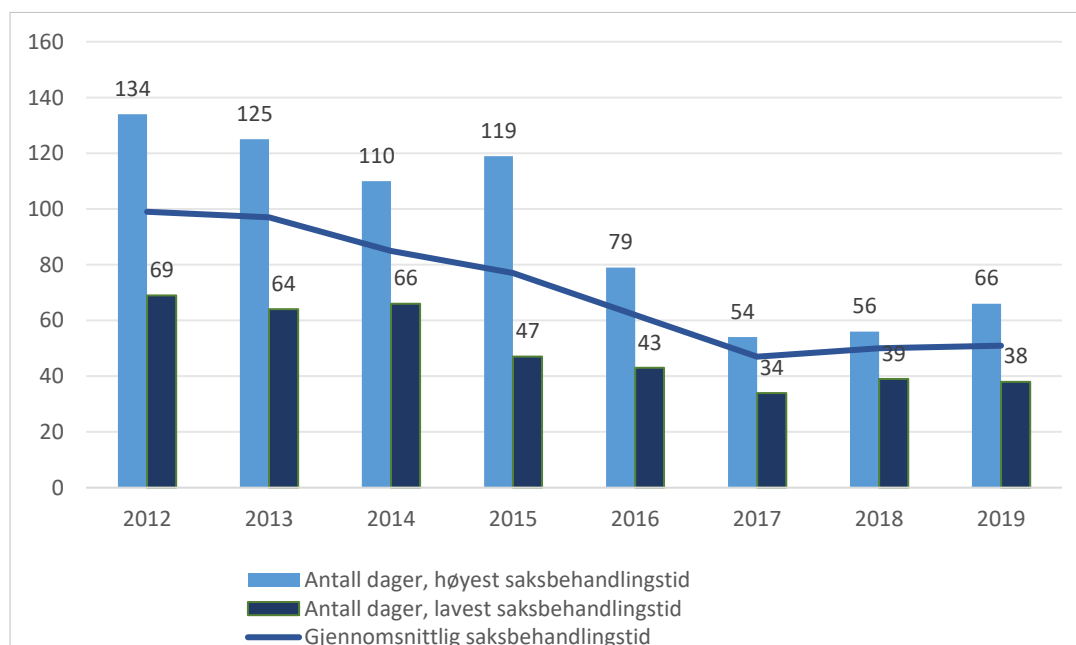
I 2019 har kompetansetiltak og tiltak for å spre best praksis vært særlig sentrert om barns medvirkning, avgjørelser fra EMD og utvikling av nemndlederens ferdigheter knyttet til nemndlederrollen.

- Barns medvirkning

Barn som ikke er part og som er i stand til å danne seg egne synspunkter, skal gis mulighet for å gi uttrykk for sin mening i saker som gjelder dem gjennom en talsperson, jfr. barnevernloven § 7-9.

Det er den enkelte fylkesnemnd som har ansvar for utvalget av personer som kan ta på seg oppgaven med å være barnets talsperson. I 2018 og 2019 har det vært viktig for Sentralenheten og fylkesnemndene å kvalitetssikre talspersonutvalgene. I 2019 ble det fastsatt en felles retningslinje for hvordan barnas talspersoner skal rekrutteres og hvilken opplæring de skal ha for å kunne utøve oppgaven på en god måte. De fleste nemndene har nå gjennomført opplæringsdager for sine talspersoner i tråd med retningslinjene.

Figur 3.2: Saksbehandlingstid 2012-2019; gjennomsnitt, høyest og lavest saksbehandlingstid

Barnevernloven inneholder ingen regler om at barnet kan snakke direkte til nemnda. I Rundskriv Q-11/2013 om barnets talsperson, er det likevel forutsatt at nemnda kan velge å høre barnet direkte. FNs Barnekomite har i Generell kommentar nr. 12 (2009) til Barnekonvensjonens artikkel 12, anbefalt at barn gis adgang til å bli hørt direkte i enhver saksbehandling der dette er mulig.

I 2019 har Sentralenheten utviklet en veileder for samtale med barn. Formålet med veilederen er å sikre god og likeartet praksis ved gjennomføring av slike samtaler. Veilederen ble presentert for nemndslederne på Landssamlingen på Gjøvik i juni. Samme dag holdt en erfaren dommer og sakkyndig et innlegg om praktiske råd for barnesamtalen.

Ny rettspraksis og avgjørelser fra EMD

I 2019 har det vært stor oppmerksomhet knyttet til flere avgjørelser fra EMD hvor Norge er dømt for brudd på EMK art 8 Retten til respekt for privatliv og familieliv. I saken Jansen mot Norge og Strand-Lobben m.fl. mot Norge, ble Norge dømt for å brutt art. 8, blant annet fordi domstolenes samværsfastsettelse ikke hadde fokus på gjenforening og at vurderingene som ble gjort ikke var grundige nok.

EMD-dommene generelt, og samværsfastsettelse spesielt, er derfor blant temaene som det fylkesnemndene har fokusert på i kompetansearbeidet i 2019. Blant annet har tidligere EMD-dommer og nåværende høyesterettsdommer Erik Møse holdt foredrag for nemndslederne om EMDs betydning for norsk barnevernrett. Fastsettelse av samvær for barn som retraumatiseres i møte med sine foreldre har også vært et tema.

Nemndslederne holdes fortløpende orientert om nye avgjørelser i EMD og norske domstoler gjennom intranett. I tillegg gis de en oversikt over nye avgjørelser på en årlig fagsamling for nemndslederne.

Nemndslederrollen

Nemndsledere har behov for å opprettholde kompetansen ved ulike sider av selve nemndslederrollen. I 2019 har Sentralenheten satt fokus på nemndsleders rolle i rådslagningen i etterkant av forhandlingsmøtet.

Arbeid med fylkesnemndenes saksbehandlingsrutiner

Sentralenheten har ansvar for at fylkesnemndene har høy kvalitet i saksbehandlingen og likhet mellom fylkesnemndene, i den grad det er mulig og hensiktsmessig. I 2019 er det arbeidet med like rutiner for beramming av saker med forhandlingsmøte. Videre har Sentralenheten utviklet en retningslinje for hvordan saker skal registreres i saksbehandlingssystemet.

For å gi den fagkyndige og det alminnelige medlemmet et bedre grunnlag for å delta aktivt i forhandlingsmøtet, har det vært en prøveordning med elektronisk utsendelse av saksdokumenter i forkant av forhandlingsmøtet. Prøveordningen vil bli evaluert i 2020.

Resultatkrav 2b: Flere nemndsvedtak legges ut på lovdata enn i 2019 enn i 2018.

Fylkesnemndene avgjør alvorlige saker som påvirker enkeltindivider og familier, og som er underlagt taushetsplikt. For å sikre åpenhet og legitimitet om arbeidet og prosessene i fylkesnemndene er det viktig at befolkningen har tilgang til å lese anonymiserte vedtak. Vedtak med gjenkjennbar informasjon skal ikke anonymiseres.

I 2019 ble det publisert 269 anonymiserte vedtak på Lovdata. Dette utgjør 12 % av alle hovedsaker og klagesaker med vedtak. Lovdata har oppgitt at de har en restanse på 66 vedtak som er mottatt i 2019, men ikke publisert ennå. Om en regner med disse vedtakene, er 15 % av vedtakene anonymiserte.

I 2018 var andelen anonymiserte vedtak 16 %.

Det er et mål at hvert femte vedtak skal anonymiseres, og flere nemnder nærmer seg nå denne målsettingen. Anonymiseringen av vedtak er tidkrevende, og i perioden med høy aktivitet i saksbehandlingen kan anonymiseringen av vedtak bli nedprioritert.

Per 31.12.2019 var totalt 2394 anonymiserte vedtak fra fylkesnemndene tilgjengelige på Lovdata.

3.2 Oppdrag 2019

I tildelingsbrevet for 2019 ble det i tillegg til mål- og resultatkrav gitt et oppdrag. I tillegg til oppdraget som er gitt for 2019 fortsatte arbeidet med oppdrag fra tidligere år. Under følger en gjennomgang av hvordan oppdragene er utført, og status for arbeid med oppdragene.

3.2.1 Oppdrag 2019

3.2.1.1 Oppdrag 1: Beredskapsøvelse

Det ble gjennomført beredskapsøvelser i 9 av 12 nemnder og Sentralenheten i 2019. To av nemndene gjennomførte flytting eller endring av lokaler høsten 2019, og gjennomfører beredskapsøvelse i nye lokaler i 2020.

3.2.1.2 Tilpasning til regionreformen

Den 22. november 2019 besluttet Kongen i Statsråd endringer i fylkesnemndenes struktur, stedlige virkeområde og navn med bakgrunn i regionreformen, med virkning fra 1.1.2020.

Blant endringene som ble besluttet var etableringen av én nemnd for Vestfold og Telemark, og at nemndene i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus ble slått sammen til fylkesnemnda i Oslo og Viken, med tre kontorsteder. Beslutningen innebar at fylkesnemnda i Buskerud og Vestfold ble delt, og at sakene fra kommunene i Vestfold ble flyttet til nemnda i Telemark med kontorsted i Skien. Kommunene i fylkene Oslo og Viken ble fordelt mellom de tre kontorstedene Drammen, Oslo og Moss.

Den kongelige resolusjonen medførte en del administrative endringer for de berørte nemndene, og det var samtidig behov for å informere alle berørte parter innen kort tid.

I løpet av de tre første ukene i desember ble det sendt informasjon om endringene til ca. 2000 eksterne aktører (kommuner, advokater, fagkyndige medlemmer, alminnelige medlemmer, andre offentlige etater m.m.). Intern informasjon ble gitt fortløpende.

To ledige stillingshemler som nemndsleder ble flyttet til fylkesnemnda i Vestfold og Telemark, slik at nemnda kunne håndtere økt saksmengde. Stillingene var midlertidig besatt fra 1.1.2020, og vil bli lyst ut fast. Det ble i tillegg gjort noen praktiske tilpasninger i lokalene i Skien.

3.2.2 Oppdrag fra tidligere år

3.2.2.1 Forsøk med samtaleprosess

Forsøksordningen med samtaleprosess som er et alternativ til behandling i forhandlingsmøte, ble evaluert av Oxford Research som fremla sin rapport i januar 2019. På bakgrunn av rapporten ble forsøksordningen utvidet til gjelde ut 2020.

Evalueringen viste at det var behov for en grundigere opplæring av sakkyndige som bistår nemndledere i samtaleprosessen. I november 2019 ble det derfor arrangert en fagsamling for sakkyndige i forsøksnemndene med fokus på sakkyndigrollen.

Opprinnelig var det fem fylkesnemnder som deltok i forsøket. I november 2019 ble ordningen ytterligere utvidet som en konsekvens av opprettelsen av fylkesnemnda i Oslo og Viken. Forsøksordningen omfatter nå kommuner hvor 2/3 av Norges befolkning bor.

3.2.2.2 Utvikle sikker digital kommunikasjon

Saksbehandlingssystemet ProSak ble lansert i 2016. Utviklingen av systemet har fortsatt, blant annet for å nå målet om sikker digital kommunikasjon med aktørene.

Målet er at ProSak skal bli et fullelektronisk saksbehandlingssystem, med sikker elektronisk håndtering og utveksling av dokumenter mellom fylkesnemndene og de ulike eksterne aktørene som møter i fylkesnemndene, og også at fylkesnemndene kan sende sine vedtak sikkert til domstolene. Målene i utviklingen samsvarer med målene om digitalisering og effektivisering i staten.

Det var i 2018 og første halvår 2019 begrenset framdrift i den videre utviklingen. Dette skyldes blant annet at Bufdir i juni 2018 sa opp avtalene om drift av fylkesnemndens IKT-plattform og vedlikehold av ProSak. Utviklingen av ProSak er overført til ny leverandør, mens flytting til ny driftsleverandør er planlagt i løpet av mars 2020.

Utviklingen av en saksportal for elektronisk kommunikasjon og dokumentutveksling med advokater er påbegynt, og det er forventet at en pilot vil bli rullet ut våren 2020.

Integrasjon mot KS svar ut/svar inn i ProSak for kommunikasjon med kommunene er påbegynt, og KS svar ut/svar inn er tatt i bruk for administrative saker.

3.3 Ressursbruk

Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker tildeles midler over Statsbudsjettets kapittel 0853. I 2019 har virksomheten disponert midler til ordinær drift på post 01, samt en tildeling på post 45 for å dekke kostnader til utvikling av nytt saksbehandlingssystem.

Videre har fylkesnemndene fullmakt til å belaste Justis- og beredskapsdepartementets kapittel 0470 post 01 til fri sakførsel, som dekker salæret til advokater for partene som møter i sak i fylkesnemnda.

Barne- og familiedepartementets kapittel 0854 post 21 er belastet for kostnader inntil kr 130 000 som gjelder opplæringstiltak i forbindelse med forsøk med samtaleprosess.

Utover dette har fylkesnemnda disponert en merinntektsfullmakt på kapittel 0853, post 01 på kroner 470 700 NOK for dekning av kostnader til eksterne deltakere på konferanse om barnevern arrangert av fylkesnemndene.

Det er viktig at en størst mulig andel av bevilgningen blir benyttet til å nå målene om betryggende, rask og tillitsskapende saksbehandling. I praksis betyr dette lønn til ansatte, sakskostnader, kompetansehevingstiltak og driftskostnader.

Midlene skal brukes på en mest mulig effektiv og formålstjenlig måte.

3.3.1 Kapittel 0853 post 01 - Drift av virksomheten

Det er bevilget kr 244 709 000 til drift av virksomheten i 2019. Totalt er driftsposten belastet med kr 227 743 700 i 2019. Forbruket tilsvarer 93 % av bevilgningen. Se tabell 3.5.

Bevilgningen til drift blir i all hovedsak benyttet til å dekke faste kostnader. Andelen som er brukt til å dekke lønnskostnader, leie av lokaler og annen fast drift i 2019 er i overkant av 80 %. De resterende 20 % av bevilgningen til drift er benyttet til å dekke sakskostnader som ikke omfattes av rettshjelploven (honorar og reisekostnader for fagkyndige medlemmer, alminnelige medlemmer og talspersoner).

Det er en budsjettmessig risiko knyttet til utviklingen av sakskostnader, som følge av usikkerhet knyttet til saksinngangen for det enkelte år – fylkesnemndene har hatt en nedgang på 25 % i inntømte saker side 2014. Utover den konkrete saksmengden er kostnadene ved en sak et resultat av de vurderingene nemndsleder gjør i den enkelte fylkesnemndssak, jf. barnevernloven kapittel 7, samt antall behandlede saker.

Barnevernloven § 7-5 bestemmer at fylkesnemnda i den enkelte sak vanligvis skal bestå av nemndsleder, et fagkyndig medlem og et alminnelig medlem. Det totale forbruket av sakskostnader er vanskelig å budsjettere nøyaktig, siden det påvirkes av antall forhandlingsmøter og forhandlingsmøtenes varighet. For eksempel vurderer nemndsleder i den enkelte sak hva som er forsvarlig lengde av ett forhandlingsmøte og om det skal være utvidet nemnd. Utvidet nemnd består av nemndsleder, to fagkyndige og to alminnelige medlemmer, og blir sjelden benyttet.

En risiko som nå kommer i tillegg til de ordinære sakskostnadene er de budsjettmessige konsekvensene av forsøket med samtaleprosess. I en sak med samtaleprosess kan det være 2-3 samtalemøter hvor en benytter sakkyndig, og i noen slike saker må en påregne å både

honorere sakkyndig i samtaleprosess og fagkyndig i påfølgende forhandlingsmøte (ca. 30 % av sakene med samtaleprosess gikk over til forhandlingsmøte i 2019).

I 2019 har fylkesnemndene hatt høyere sykefravær enn budsjettet og flere ansatte har vært i permisjon uten lønn hvor det ikke er blitt satt inn vikar. I tillegg har det vært noen vakanser. Videre har det også blitt behandlet færre saker, som har ført til at sakskostnadene har gått ned. Det var satt av 48,77 millioner kroner til sakskostnader, og 89 % av budsjettet ble benyttet. Årsaken til dette er hovedsakelig at det var færre forhandlingsmøter enn estimert i 2019 - fylkesnemndene har hatt en nedgang i inntakne saker på 25% siden 2014 og 4% fra 2018 til 2019.

3.3.2 Utvikling av nytt saksbehandlingssystem

I 2019 ble det overført en bevilgning på kr 4 555 000 til post 45. Formålet med tildelingen var prosjekt for videre utvikling av nytt saksbehandlingssystem for fylkesnemndene, ProSak, som oppfyller kravene som stilles til digitalisering og effektivisering i staten.

Bokført regnskap på post 45 i 2019 var kr 4 555 000, som tilsvarer 100 % av bevilgningen.

Det vises forøvrig til punkt 3.2.2 om utvikling av digital kommunikasjon.

3.3.3 Fri rettshjelp

Fylkesnemndene belaster Justis- og beredskapsdepartementets kapittel 0470 post 01 til fri sakførsel, jf. belastningsfullmakt.

I 2019 er kap. 470, post 01 belastet med totalt kr 139 590 153.

Av dette beløpet er 98,7 % utgifter knyttet til bruk av advokater. De resterende 1,3 % består av utgifter til tolker og partsutgifter.

Forbruket på denne posten er redusert med 5 % sammenlignet med 2018. Årsaken til reduksjonen er at det er avholdt 9 % færre forhandlingsmøter i 2019 enn 2018.

Utgiftene til salær fordeler seg slik i 2019, ref. tabell 3.3.3 nedenfor:

- 58 % av kostnadene gjelder saker som er behandlet med forhandlingsmøte. Av disse er 81 % honorert etter stykkpris, og 19 % er honorert etter medgått tid.
- 11 % av kostnadene gjelder saker som er behandlet med forenklet/skriftlig behandling.
- 8 % av kostnadene gjelder klagesaker.
- 12 % av kostnadene gjelder samtalemøter.
- 11 % av kostnadene gjelder saker som er trukket og annet.

3.3.4 Andre belastningsfullmakter

I 2019 har fylkesnemndene fått belastningsfullmakt på Barne- og familiedepartementets kapittel 0854 post 21 for spesielle driftsutgifter på kr 130 000. Belastningsfullmakten gjelder prosjekt for utprøving av samtaleprosess, og midlene er benyttet til erfaringskonferanse for nemndene som deltar i forsøket. Posten ble belastet med kr 126 906 i 2019.

Tabell 3.4: Oversikt 2019

Kapittel-post	Budsjettramme 2019	Forbruk 2019	Lineær forbruksprosent	Rest
Kap 0853-01	244 709 000	225 286 874	92,1 %	19 422 126
Kap 0853-01 avgitt belastningsfullmakt	(2 632 000)	(2 456 826)	93,3 %	(175 174)
Sum 0853 - 01	244 709 000	227 743 700	93,1 %	16 965 300
Kap 0853 - 45	4 555 000	4 555 000	100,0 %	-
Kap 3853, merinntektsfullmakt	470 700	470 700	100,0 %	-
Kap 0470-01, belastningsfullmakt		139 590 153		
Kap 0854-21, belastningsfullmakt	130 000	126 906	97,6 %	3 094

Tabell 3.5 Kap. 0853 post 01 drift 2019

0853-01	Ramme 2019	Forbruk 2019	Lineær forbruksprosent	Rest
Driftskostnader nemndene	156 614 382	153 494 544	98,0 %	3 119 838
Sakskostnader	48 772 000	43 289 000	88,8 %	5 483 000
Sentrale kostnader	35 858 327	28 503 330	79,5 %	7 354 997
Totalt	241 244 709	225 286 874	93,4 %	15 957 835

Tabell 3.6: Fri rettshjelp

Kapittel 0470 post 01*	Forbruk 2019	Forbruk 2018	Endring	Endring i prosent
Advokater, salær	124 646 102	132 128 284	-7 482 181	-6 %
Fraværsgodtgjørelse advokater	7 063 185	7 235 719	-172 535	-2 %
Reiseutgifter advokater	6 065 290	6 159 361	-94 071	-2 %
Reiseutgifter tolker	61 119	58 990	2 128	4 %
Tolker	768 222	919 885	-151 662	-16 %
Fraværsgodtgjørelse tolker	107 169	155 346	-48 177	-31 %
Andre salærutgifter	9 034	20 863	-11 829	-57 %
Partsutgifter	858 621	1 012 221	-153 600	-15 %
Sum	139 578 741	147 690 669	-8 111 928	-5 %

Tabell 3.7: Fordeling av utgifter til salær

Fordeling salær advokater	Forbruk 2019	%
Forhandlingsmøte - stykkpris	58 358 573	47 %
Forhandlingsmøte - medgått tid	13 705 547	11 %
Sum forhandlingsmøte	72 064 120	58 %
Klagesak	10 506 579	8 %
Skriftlig/forenklet behandling	14 055 789	11 %
Samtale møte	14 704 887	12 %
Trukket og andre grunner	13 314 727	11 %
Totalt	124 646 102	100 %

3.4 Samlet vurdering av prioriteringer, ressursbruk, resultater og måloppnåelse

Den samlede måloppnåelsen og ressursbruken for 2019 vurderes som god. Det er arbeidet aktivt for måloppnåelse innenfor prioriterte områder; særskilt knyttet til lav saksbehandlingstid og utjevning mellom nemndene, opplærings- og kompetansetiltak, informasjon og åpenhet om fylkesnemndenes arbeid, innføring av samtaleprosess og videreutvikling av saksportalen ProSak.

For å oppnå gode resultater er det satt inn ulike tiltak, blant annet etter anbefalinger fra Riksrevisjonens forvaltningsrevisjon og regjeringens evaluering av fylkesnemndene, og tiltakene er fulgt opp i dialog med departementet. Et særlig viktig tiltak er at Sentralenheten gjennomfører månedlige analysemøter for å følge utviklingen i saksbehandlingstid tett, og for å kunne sette inn målrettede tiltak ovenfor nemndene.

Målet om redusert saksbehandlingstid og utjevning av forskjeller i saksbehandlingstid mellom nemndene har også i 2019 vært et prioritert område. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for saker med forhandlingsmøte er uendret siden 2018 og vurderes å være på et akseptabelt nivå. Saksbehandlingstiden ses i sammenheng med krav til rettsikkerhet i fylkesnemndas saksbehandling og også en helhetsvurdering av virksomhetens samlede aktivitet.

Det er fortsatt noen forskjeller i saksbehandlingstid for forhandlingsmøte og skriftlig behandling mellom nemndene. I 2019 var det hhv 28 og 20 dager i forskjell mellom nemnda med høyest gjennomsnittlig saksbehandlingstid, og nemnda med lavest gjennomsnittlig saksbehandlingstid. Dette er

en liten økning på 12 dager for forhandlingsmøte, men nedgang på 4 dager for skriftlig behandling. Dette er allikevel en vesentlig forbedring fra tidligere år, med en forskjell på 60-70 dager i årene før 2016. Årets økning kan forklares med ekstraordinær situasjon i en enkelt nemnd som er fulgt opp med særskilte tiltak av sentralenheten. Justert for dette er forskjellen mellom nemnda med høyest og lavest saksbehandlingstid for forhandlingsmøte på 18 dager for 2019.

Det er daglig leder som er ansvarlig for nemndenes drift, men Sentralenheten har, i tett dialog med nemndene, arbeidet aktivt med å justere og styre ressursfordelingen mellom nemndene for å redusere og utjevne saksbehandlingstid. Ressursene har blant annet blitt styrt med bakgrunn i nemndenes saksinnangang og andre forhold som for eksempel vakanser og sykemeldinger. I noen tilfeller er det, for å oppnå tilfredsstillende resultater, besluttet å la stillingshjemler være vakante for å midlertidig flytte ressurser. Midlertidig overføring av saker fra enkelte kommuner til en annen nemnd har også vært benyttet som tiltak. Gode resultater er avhengig av styring og tett oppfølging for å forebygge at det oppstår situasjoner som kan påvirke resultatene negativt.

Rettsikkerheten i fylkesnemndene vurderes å være god. Rettsikkerheten sikres med høy og riktig kompetanse. Kompetansearbeidet er en prioritert del av virksomheten og dette arbeidet ledes av egen fagsjef i fylkesnemndene. I 2019 er det arbeidet med å systematisere system for erfaringsutveksling, enhetlige rutiner, organisering og oppgaveløsning. Det er vektlegges at de ulike gruppene av ansatte får opplæring og faglig oppdatering på relevante områder.

4. Styring og kontroll i virksomheten

Direktøren leder og samordner arbeidet i nemndene, hjemlet i det årlige tildelingsbrevet og instruks for økonomi og virksomhetsstyringen fra Barne- og familiedepartementet. Direktøren har ansvar for den faglige og administrative ledelsen av fylkesnemndene samt tilfredsstillende intern styring og kontroll.

Det er fastsatt felles rutiner og retningslinjer som gjelder for hele virksomheten. Disse gjelder både med hensyn til saksbehandling og administrativt arbeid, og blir gjennomgått og revidert fortløpende.

Direktøren har fullmakt til å opprette og inndra stillinger, og er ansettende myndighet for hele virksomheten. Fullmakt til å inngå leiekontrakter er også gitt direktøren. Direktøren har gjennom disponeringsbrevene til nemndene delegert fullmakter som gjelder den daglige driften av nemndene.

Økonomistyringen i fylkesnemndene følger regelverk og bestemmelser for økonomistyring i staten. Det er etablert rutiner for internkontroll som sikrer at regelverket blir fulgt, og sikrer at det blir gitt en pålitelig og nøyaktig regnskapsrapportering.

4.1 Administrative rapporteringskrav

I tildelingsbrevet er det oppgitt ulike administrative forhold som det skal rapporteres om for 2019. Nedenfor følger rapportering.

4.1.1 Regjeringens fellesføringer

Regjeringens fellesføringer i tildelingsbrevet for 2019 er inkluderingsdugnad og tiltak for å motvirke arbeidslivskriminalitet.

4.1.1.1 Inkluderingsdugnaden

Inkluderingsdugnaden innebærer at en innretter rekrutteringsarbeidet for å nå 5-prosentmålet, det vil si at det er et mål at 5-prosent av de nyansatte i virksomheten skal ha hatt hull i CV-en eller nedsatt funksjonsevne.

I 2019 har fylkesnemndene revidert

stillingsannonse og tatt inn informasjon hvor personer med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en oppfordres til å søke. Hull i CV defineres som et sammenhengende opphold på mer enn 2 år.

Totalt var det 17 utlyste stillinger som omfattes av inkluderingsdugnaden i 2019. Syv av disse stillingene var nemndslederstillinger der det stilles krav om juridikum/master i rettsvitenskap, og at søkerne må fylle kravene til å være dommer. I tillegg til denne stillingskategorien har fylkesnemndene rekruttert ansatte til ti administrative stillinger. Søkere som oppgir at de har nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en har blitt vurdert likt som andre søkere.

I 2020 vil det bli vurdert tiltak for hvordan vi kan tilrettelegge for at flere personer med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en søker. Videre er det planlagt opplæring av nytt ansettelsesråd og de daglige lederne i fylkesnemndene med blant annet informasjon om vurdering av søkergrunnlag og opplæring i inkluderende rekruttering.

4.1.1.2 Motvirke arbeidslivskriminalitet

Fylkesnemndene har årlig få anskaffelser av stor økonomisk verdi. De fleste anskaffelsene er av mindre karakter, og kjøp av varer og tjenester gjøres primært via statlige fellesavtaler eller eksisterende rammeavtaler.

I 2019 er det anskaffet rådgivnings- og driftstjenester innenfor IKT samt innkjøp av tjenester til juridisk bistand. Disse anskaffelsene er vurdert å innebære lav risiko for arbeidslivskriminalitet. Omfanget av oppdragene er avgrenset og under tett oppfølging fra Sentralenheten. Tilbydere av slike tjenester er etter vårt skjønn seriøse aktører, og det er ikke aktuelt med bruk av underleverandører.

Fylkesnemnden gjennomførte også en større flytteprosess med tilhørende innkjøp og anskaffelser i forbindelse med en nemnds flytting til nye lokaler. I anskaffelsesprosessen ble det innhentet kompetanse fra ekstern part for å sikre at anskaffelsen av renholdstjenester, møbler og flyttebyrå ble

gjennomført iht. anskaffelsesreglementet. Utover bruk av eksterne kompetanse ble det gjennomført en rekke risikoreduserende tiltak for å sikre aktørenes seriøsitet. Det ble stilt krav til skatteattest og referanser fra tilsvarende prosjekter mot offentlige aktører. Referansene ble fulgt opp i tillegg til at det ble gjennomført søk på aktuelle leverandører i relevante databaser for firmaopplysninger.

4.1.2 Samfunnssikkerhet og beredskap

Alle fylkesnemndene og Sentralenheten oppdaterte sine risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS-analyser) og tilhørende beredskapsplaner i 2018 eller 2019. Arbeidet med en felles nasjonal ROS-analyse er iverksatt, men ikke fullført per 31.12.2019. Dette arbeidet forventes fullført første halvår 2020, og sees i sammenheng med videreutvikling av styringssystemet for informasjonssikkerhet.

4.1.3 Informasjonssikkerhet

I tildelingsbrevet for 2019 stilles det krav om at Sentralenheten skal påse at virksomheten har et styringssystem for informasjonssikkerhet i henhold til anerkjente standarder. Et slikt system ble utarbeidet og implementert våren 2018. Gjennom 2019 ble det jobbet videre med å utvikle dette systemet, blant annet opp mot eForvaltningsforskriften § 15 og personopplysningsloven i samarbeid med fylkesnemndenes personvernombud.

Dette systemet skal sikre at fylkesnemndene har – og kan dokumentere god informasjonssikkerhet. Videre skal systemet sikre løpende håndtering av avvik med tilstrekkelig dokumentasjon. Til sist skal det sikre at direktøren og ledergruppen har et godt beslutningsgrunnlag for fylkesnemndenes informasjonssikkerhet.

Som en del av styringssystemet er det utarbeidet en sentral rutine for informasjonssikkerhet. Rutinen skal bidra til god informasjonssikkerhet i Fylkesnemndene. Den skal også sikre at personopplysninger blir behandlet i tråd med gjeldende regelverk. Fylkesnemndene har en sikkerhetsgruppe som består av en sikkerhetsansvarlig i hver nemnd.

Gruppen er ledet av stabssjefen i Sentralenheten. Sikkerhetsansvarlig i den enkelte nemnd skal, i samarbeid med sin daglige leder, påse at rutinen følges. Sikkerhetsansvarlig skal også sørge for at informasjonssikkerhet jevnlig er tema på nemndenes interne møter. Sikkerhetsgruppen gjennomfører møte to ganger i året hvor relevante saker drøftes og følges opp.

Videre er det utarbeidet et avvikssystem med felles rutiner og skjema for avviksrapportering samt oversikt over aktiva med klassifisering.

Rutine for informasjonssikkerhet og avviksrapportering er i løpet av kort tid godt forankret og innarbeidet i virksomheten. Sikkerhet har fått et eget område på fylkesnemndenes intranett noe som gjør sentrale dokumenter lett tilgjengelig for alle.

Med bakgrunn i tidligere arbeide med innføringen av styringssystem for informasjonssikkerhet har alle nemndene begynt med avviksrapporter innen HMS, informasjonssikkerhet, trusler / hets / sjikane og generell sikkerhet. Det føres statistikk over disse avvikene for å se eventuelle trender. Dette vil gjøre det lettere å se hvilke nasjonale tiltak over tid som bør iverksettes.

Stabsjurist og personvernombud ved Sentralenheten har tiltrådt i rollen som personvernombud for hele virksomheten og denne personen deltar aktivt i arbeide som er relatert til informasjonssikkerhet.

4.1.3.1 Personvernombud

Fylkesnemndene har i 2019 hatt fokus på personvernarbeid. I mai opprettet Fylkesnemndene et eget personvernombud, for de deler av virksomheten som ikke er å betrakte som utøvelse av domsmyndighet. Det er i 2019 utarbeidet et eget rammeverk for personvernombudets rolle i virksomheten. Personvern har, siden personvernombudet ble opprettet, vært tema på ledermøtene i 2019. Personvernombudet har jevnlig statusmøter med ledelsen i virksomheten. Fylkesnemndene har i 2019 utarbeidet egen rutine for behandling av personopplysninger om ansatte i virksomheten.

4.2 Andre rapporteringskrav

4.2.1 Personalforvaltning

Fylkesnemndene er en IA-virksomhet (inkluderende arbeidsliv) og har fokusert på følgende områder i mål- og handlingsplan for 2019:

- Redusere sykefraværet
- Økt mangfold
- Tilrettelegge for ansatte i alle livsfaser, herunder avgangsalder
- Ansette flere personer med redusert funksjonsevne
- Styrke det psykososiale arbeidsmiljøet

4.2.1.1 Redusert sykefravær

Det samlede sykefraværet for alle nemndene og Sentralenheten var på 4,6 % i 2019.

Sykefraværet har holdt seg relativt stabilt gjennom flere år, men prosenten fra 2019 er en liten nedgang fra året før. Det jobbes målrettet for å redusere nivået ytterligere.

Det er daglig leder i den enkelte nemnd som har ansvar for oppfølging av sykemeldte i sin avdeling. Sentralenheten har det overordnede ansvaret og sørger for at gjeldende regler og retningslinjer blir fulgt, samt informasjonsformidling, rådgivning og opplæring. I mai 2019 ble det gjennomført en opplæringsdag for daglige ledere og verneombud der arbeidsmiljø og medarbeiderskap var tema.

Det ble også gjennomført en opplæringsdag for kontorsjefene der agendaen var samtalemetodikk, konflikthåndtering og dokumentasjon i personalsaker.

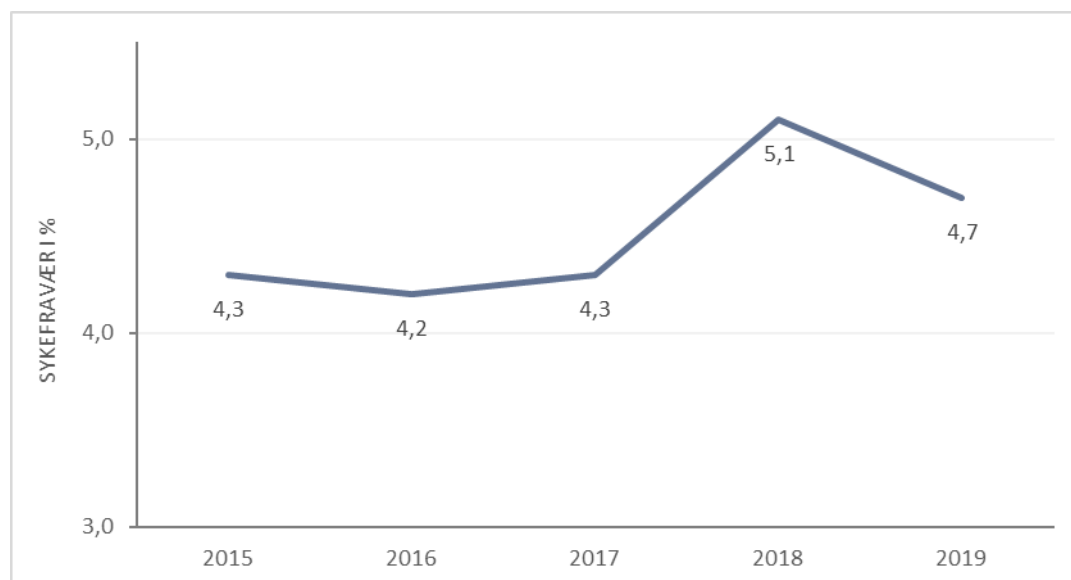
I flere av nemndene og Sentralenheten ble det gjennomført arbeidsplassvurdering for de ansatte, som et forebyggende tiltak med tanke på muskel og skjelettplager.

Fylkesnemndene har en ambisjon om å bidra til å nå det nasjonalt fastsatte målet i IA-avtalen om å redusere sykefraværet med 10 % innen 2022. I den sammenheng kan det nevnes at DFØ sitt nye styringssystem for rapporter og oppfølging av sykemeldte i sin avdeling.

4.2.1.2 Økt mangfold

Fylkesnemndene er opptatt av å fremme mangfold og inkludering av personer med utenlandsk bakgrunn. Det tilrettelegges for dette gjennom personalpolitikken og rekrutteringsrutiner. Virksomheten har også et samarbeid med NAV og Universitet i Oslo, der vi de siste årene har gitt flere personer mulighet til arbeidspraksis og praktikantopphold.

Figur 4.1: Sykefravær 2015-2019

4.2.1.3 Tilrettelegge for ansatte i alle livsfaser - avgangsalder

I 2019 hadde fylkesnemndene en turnover på 12 %. Det er et mål å stimulere eldre arbeidstakere til å stå lenger i arbeid. I 2019 var 41 % av bemanningen ansatte i aldersgruppen 55 til 70 år. Vi har tro på at muligheten til livslang læring har stor betydning for hvor lenge folk arbeider, og kompetanseutvikling er høyt prioritert i vår virksomhet.

4.2.1.4 Ansette flere personer med redusert funksjonsevne

Fylkesnemndene har et bevisst forhold til rekruttering av personer med redusert funksjonsevne. Alle stillingsannonser inneholder blant annet informasjon om at vi er en IA-virksomhet. De siste årene har fylkesnemndene rekruttert et økende antall arbeidstakere som har vært borte fra arbeidslivet en periode. Flere ansatte har redusert funksjonsevne.

4.2.1.5 Styrke det psykososiale arbeidsmiljøet

Det er et bevisst forhold og et kontinuerlig arbeid med det psykososiale arbeidsmiljøet i fylkesnemndene.

4.2.2 Aktivitets- og redegjørelsesplikter

Fylkesnemndene har gjennom flere år hatt en ujevn kjønnsbalanse med overvekt av kvinnelige ansatte. Kvinneandelen er på 71 % av den totale bemanningen. Størst forskjell er det blant ansatte i saksbehandler- og administrasjonsstillinger; 87 % kvinner og 13 % menn. Når det kommer til stillingskategorien nemndsledere er fordelingen jevnere, med 57 % kvinner og 43 % menn.

4.3 Vesentlige forhold for styring og kontroll i virksomheten

I 2019 er det ikke iverksatt eller gjort vesentlige endringer i opplegget for styring og kontroll i virksomheten. Det er heller ikke avdekket vesentlig styringssvikt, feil eller mangler.

4.3.1 Revisjon

Fylkesnemndene for barnevern og sosiale

saker blir årlig revidert av Riksrevisjonen.

Riksrevisjonen har i 2019 og 2020 gjennomført ordinær revisjon for 2019, ved å revidere årsregnskap for 2019 og kontrollert et utvalg disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet. Riksrevisjonen hadde i den forbindelse ingen merknader.

Revisjonsberetningen for 2018-regnskapet er publisert på fylkesnemndenes hjemmeside. Beretningen for 2019 publiseres når denne foreligger, innen 1. mai 2020.

4.3.2 Personalmessige forhold

Pr. 31.12.19 hadde fylkesnemndene 132 ansatte, inkludert ansatte i faste- og midlertidige stillinger. Fordelt på stillingsgruppene var det 72 nemndsledere og daglige ledere, 44 saksbehandlere og 16 ansatte i Sentralenheten.

Tabell 4.1 viser en samlet oversikt over antall årsverk per 31.12.2019. Tabellen er laget med bakgrunn i definisjonen til Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD): Ett årsverk er en person i 100% stilling i et helt år.

Tabell 4.1: Årsverk 2019

Avdeling	NL	SB	Totalt
Agder	5,0	2,6	7,5
Buskerud og Vestfold	6,3	3,9	10,1
Hordaland og Sogn og Fj.	7,6	4,3	11,9
Møre og Romsdal	3,4	2,0	5,4
Nordland	4,9	2,7	7,6
Oppland og Hedmark	4,9	2,9	7,8
Oslo og Akershus	11,2	6,3	17,5
Rogaland	6,6	3,2	9,8
Telemark	3,0	1,6	4,6
Trøndelag	5,1	3,1	8,2
Troms og Finnmark	4,1	2,4	6,5
Østfold	4,9	2,6	7,5
Sentralenheten		12,5	12,5
Totalt antall årsverk	66,8	50,2	117,0

NL = nemndsledere og SB = saksbehandlere

4.3.3 Kompetanseheving

Se omtalen av resultatkrav R6b.

4.3.4 Ansattmedvirkning

4.3.4.1 Arbeidsmiljøutvalget

Det ble avholdt tre møter for Arbeidsmiljøutvalget (AMU) i 2019. Utvalget deltar i planleggingen av verne- og miljøarbeidet, og følger utviklingen av spørsmål som angår arbeidstakernes helse, miljø og sikkerhet. I 2019 har AMU blant annet utarbeidet en ny veileder og sjekkliste for en mer systematisk gjennomføring av vernerunden.

4.3.4.2 Samarbeid mellom arbeidsgiver og tillitsvalgte

De hovedtillitsvalgte og arbeidsgiver møtes jevnlig for samarbeidsmøter, og det ble gjennomført fem slike møter i 2019. Formålet

er informasjonsflyt, drøftinger og forhandlinger av spørsmål som har betydning for virksomheten. I 2019 ble fylkesnemndenes personalreglement revidert, og det ble også utarbeidet nye varslingsrutiner. I årets siste måneder fikk regionreformens betydning for fylkesnemndene et stort fokus.

4.3.5 Varslingsrutiner

Det er utarbeidet en varslingsplakat som er tilgjengelig for alle ansatte, og beskriver de ansattes rett og plikt til å varsle, fremgangsmåte for å varsle om det oppstår kritikkverdige forhold, og arbeidsgivers framgangsmåte i håndtering av varsler.

Fylkesnemndene har utarbeide varslingsrutiner i samsvar med arbeidsmiljølovens kapittel 2-A. Rutinen er publisert og tilgjengelig på intranett.

5. Vurdering av framtidsutsikter

Regjeringens beslutning i februar 2019 om at fylkesnemndene skal fortsette å være et forvaltningsorgan som fatter tvangsvedtak etter barnevernloven, helse- og omsorgstjenesteloven og smittevernloven har gitt et godt utgangspunkt for videre planlegging for å løse samfunnsoppdraget.

Det arbeides mot de målene som virksomheten er gitt i barnevernloven og tildelingsbrevet. Saksbehandlingstiden har de siste årene stabilisert seg på et akseptabelt nivå, men det er en fortløpende risiko for at endringer i ressurstilførselen eller økning i antall innkomne saker fra kommunene vil føre til at målene ikke nås. Tilgjengelige ressurser og antall saker er de faktorene som i størst grad påvirker virksomhetens evne til å løse oppgaver. Spesielt saksinngangen har vært varierende.

Tilstrekkelige rammevilkår er i tillegg til forsvarlig saksbehandling også nødvendig for videre faglig utvikling.

Forsøket med samtaleprosess som et alternativ til forhandlingsmøte har blitt evaluert, og resultatene er svært positive. Det er mye som tyder på at det kommer en lovendring som gjør at samtaleprosess vil bli innført fast i alle nemndene. Fem nemnder har vært en del av forsøket, og det vil være nødvendig å gi opplæring til de resterende nemndene, både internt og til eksterne aktører, slik at en er forberedt til å tilby denne prosessformen i hele landet. De nemndene som har hatt samtaleprosess må også utveksle erfaringer med de andre nemndene, slik at en får en enhetlig og likeverdig saksbehandling.

Fylkesnemndene er en forholdsvis liten virksomhet, hvor størrelsen på enhetene varierer. Små enheter gir en naturlig sårbarhet, og små endringer i bemanningen kan få store utslag for resultatene og hvordan fagmiljøene i enhetene fungerer. Det vil derfor være viktig i tiden som kommer å tilstrebe en større utjevning i nemndenes størrelse samtidig som en fortsetter å arbeide for en robust sentralenhet som leder nemndene på en god og formålstjenlig måte.

Faglig tyngde og en robust organisasjon vil være viktig i møte med de utfordringene som sektoren vil møte i tiden framover. Fylkesnemndene skal være klare til å tilpasse seg eventuelle endringer som følge av Høyesteretts avgjørelser i barnevernssakene. Om Høyesterett bestemmer endringer i kursen, må fylkesnemndene følge opp og arbeide aktivt for å ta med eventuelt ny praksis inn i den videre saksbehandlingen. Likeledes vil det være viktig å følge med på avgjørelsene fra Den europeiske menneskerettighetsdomstol (EMD), for å se hvordan EMD dynamisk tolker Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen (EMK).

Ny kunnskap om barnevern er nødvendig, både for de barn og familier som er i kontakt med barnevernet, og i et samfunnsperspektiv. For en rettssikker behandling er det også viktig å vurdere måten barnevernssakene behandles på. Forskning og utvikling på området vil derfor være viktig i tiden framover. Fylkesnemndene stiller gjerne data og statistikk tilgjengelig for forskere, slik at en kan få belyst nye områder.

6. Årsregnskap

6.1 Ledelseskommentarer til årsregnskapet

Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker er en bruttobudsjettert virksomhet som fører regnskap etter kontantprinsippet for statlige virksomheter. Regnskapet revideres av Riksrevisjonen.

Virksomheten består av 13 enheter, 12 nemnder og Sentralenheten. Det avgis et samlet regnskap for virksomheten. Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten med tilhørende rundskriv fra Finansdepartementet og krav fra overordnet departement. Årsregnskapet gir et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger og av regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld. All vesentlig informasjon framgår av årsregnskapet.

Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker disponerte i 2019 en samlet tildeling på kapittel 0853 på kr 249 264 000. Bevilgningen er fordelt på post 01 – drift, og post 45 – større utstyrsanskaffelser og vedlikehold. I tillegg har virksomheten i 2019 fått belastningsfullmakter fra Justis- og beredskapsdepartementet på kapittel 0470 post 01 fri sakførsel, og fra Barne- og familiedepartementet for kapittel 0854 post 21 på kr 130 000. Det ble avgitt belastningsfullmakt til Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) på kr 2 632 000 til drift av IKT-systemer.

6.1.1. Kapittel 0853 post 01 – drift

Det ble bevilget kr 244 709 000 til drift av virksomheten i 2019¹. Totalt er driftsposten belastet med 227 743 700, hvorav kr 225 286 874 gjelder fylkesnemndenes interne regnskap og kr 2 456 826 vedrører avgitt belastningsfullmakt til Bufdir. Registrerte merinntekter på kapittel 3853 er på kr 470 700 knyttet til deltakeravgift fra eksterne i forbindelse med konferanse om barnevern arrangert av fylkesnemndene. En sammenstilling av utgifter og inntekter gir et mindreforbruk på kr 16 965 301², som tilsvarer 7 % av bevilgningen.

Bevilgningen til drift blir i all hovedsak benyttet til å dekke faste kostnader. Andelen som er brukt til å dekke lønnskostnader, leie av lokaler og annen fast drift i 2019 er i overkant av 80 %. De resterende 20 % av bevilgningen er benyttet til å dekke saks kostnader som ikke omfattes av Lov om fri rettshjelp (honorar og reisekostnader for fagkyndige medlemmer, alminnelige medlemmer og talspersoner).

Årsaken til mindreforbruket på post 01 i 2019 skyldes i hovedsak fire faktorer; saks kostnader, IKT kostnader, lavere belastning på avgitt belastningsfullmakt til Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) og lønn.

6.1.1.1 Sakskostnader

Nedgangen i sakskostnadene skyldes en nedgang i saksmengden i forhold til estimat. Dette skyldes i hovedsak usikkerhet knyttet til i saksinngangen for det enkelte år - Fylkesnemndene har hatt en nedgang i innkomne saker siden perioden 2014 til d.d. Bruken av midler til fri sakførsel i fylkesnemnda er også påvirket av faktorer som ikke kan instrueres, herunder antall saker som behandles, lengden på møtene i nemnda og antall advokater involvert i hver enkelt sak.

Barnevernloven § 7-5 bestemmer at fylkesnemnda i den enkelte sak skal bestå av nemndsleder, en fagkyndig medlem og et alminnelig medlem. Det totale forbruket av sakskostnader er vanskelig å budsjettere nøyaktig, siden det påvirkes av antall forhandlingsmøter og forhandlingsmøtenes varighet. Kostnaden er vanskelig å planlegge, og er i tillegg en konsekvens av de vurderingene nemndsleder gjør i den enkelte fylkesnemndssak, jf. barnevernloven kapittel 7. For eksempel vurderer nemndsleder i den enkelte sak hva som er forsvarlig lengde av ett forhandlingsmøte - bruk av tolk påvirker også møtenes lengde, og om det skal være utvidet nemnd.

Nemndene kan ikke instrueres til å styre sakskostnadene, fordi det både vil være i

¹ Jf. bevilgningsrapporteringen, note A

² Jf. bevilgningsrapporteringen, note B

konflikt med styringsdokumentene til fylkesnemndene, som blant annet gir mål for produksjonen, saksbehandlingsreglene, den enkelte nemnds uavhengighet og kvalitetsmålene i barnevernloven.

6.1.1.2 IKT-kostnader

Migreringen/ overgangen fra BSA til Ikomm som driftsleverandør på IT ble forskjøvet til 2020 og har medført en forskyvning av disse kostnadene.

6.1.1.3 Belastningsfullmakt Bufdir

Bufdir belastet fylkesnemndene mindre enn budsjettet knyttet til drifts-, vedlikeholds- og utviklingsavtalen for IKT.

6.1.1.4 Lønn

I 2019 har fylkesnemndene hatt flere langtidssykefravær, enkelte permisjoner uten lønn og oppsigelser som har påvirket lønnsbudsjettet. Blant annet har dette medført at stillinger for nemndsledere (NL) og saksbehandlere (SB) har stått vakante uten at det umiddelbart er satt inn vikar eller foretatt nyansettelser.

6.1.2 Kapittel 0853 post 45 – utvikling av nytt saksbehandlingssystem

I 2019 ble det overført en bevilgning på kr 4 555 000 til post 45. Formålet med tildelingen er prosjekt for videre utvikling av nytt saksbehandlingssystem for fylkesnemndene, ProSak, som oppfyller kravene som stilles til digitalisering og effektivisering i staten.

Bokført regnskap på post 45 i 2019 var kr 4 555 000, som tilsvarer 100 % av bevilgningen.

Det vises forøvrig til punkt 3.2.2 om utvikling av digital kommunikasjon.

Oslo, 13. mars 2019

Pernille Pettersen Smith
Direktør, Fylkesnemndene for barnevern og sosiale

6.1.3 Belastningsfullmakter

I 2019 fikk fylkesnemndene to belastningsfullmakter. Den ene fra Justis- og beredskapsdepartementet for å belaste kapittel 0470 post 01 for fri rettshjelp, og den andre fra Barne- og familiedepartementets kapittel 0854 post 21 for spesielle driftsutgifter.

Kapittel 0470 post 01 ble i 2019 belastet med totalt kr 139 590 153. Av dette beløpet er 98,7 % utgifter knyttet til bruk av advokater. De resterende 1,3 % består av utgifter til tolker og partsutgifter.

Forbruket på denne posten er redusert med 5 % sammenlignet med 2018. Årsaken til reduksjonen at det er avholdt 9 % færre forhandlingsmøter i 2019 enn 2018.

Belastningsfullmakten på kapittel 0854 post 21 gjelder prosjekt for forsøk med samtaleprosess. Posten er belastet med kr 126 906, og midlene er benyttet til opplæring om kompetansetiltak.

6.1.4 Resultat

Årsregnskapet for 2019 gir et bilde av en virksomhet med høy aktivitet, selv om det har vært en liten reduksjon i inntekter.

På kapittel 0853 post 01 er det et mindreforbruk på 7 % av bevilgningen, som hovedsakelig skyldes nedgang i sakskostnader, IKT kostnader, lavere belastning på avgitt belastningsfullmakt til Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) og lønn. Avviket mellom budsjett og regnskap vurderes som akseptabelt og tilpasset virksomhetens faktiske aktivitetsnivå for året.

6.2 Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2019 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "*Netto rapportert til bevilgningsregnskapet*" er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

6.3 Bevilgningsrapportering 2019

Virksomhet: B8 - Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2019

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2019	Merutgift (-) og mindreutgift
0853	Driftsutgifter	01		A, B	244 709 000	225 286 874	19 422 126
0853	Støre utstyrsanskaffelser og vedlikehold	45		A, B	4 555 000	4 555 000	0
0470	Justis- og beredskasdep: Fri rettshjelp	01		B		139 590 153	
0854	Tiltak barne-/ungd.vernet; Spes. dr. utg.	21		B		126 906	
1633	Nettoordning for mva i staten	01				40 836 283	
Sum utgiftsført					249 264 000	410 395 215	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling*	Regnskap 2019	Merinntekt og mindreinntekt(-)
3853	Driftinntekter	01		B	470 700	470 700	0
5309	Tilfeldige inntekter	29				174 600	
5700	Folketrygden-arbeidsgiveravgift	72				18 942 084	
Sum inntektsført					470 700	19 587 384	

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet

390 807 830

Kapitalkontoer

60092901	Norges Bank KK /innbetalinger					4 351 824	
60092902	Norges Bank KK/utbetalinger					-395 171 687	
708058	Endring i mellomværende med statskassen					12 033	
Sum rapportert						0	

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

		30.12.2019	31.12.2018	Endring
708058	Mellomværende med statskassen	-7 030 997	-7 043 030	12 033

* Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter (gjelder både for utgiftskapitler og inntektskapitler). Se note B *Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år* for nærmere forklaring.

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter 2019

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter 2019			
Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
0853-01	11 425 000	233 284 000	244 709 000
0853-45	4 555 000		4 555 000

Spesifikasjon:

	0853-01	0853-45	Merknad
Tildelingsbrev 2019	230 440 000		
Tillegg nr 1	11 425 000	4 555 000	Overføring fra 2018
Tillegg nr 2	2 844 000		Lønnskompensasjon
Sum	244 709 000	4 555 000	

Note B: Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år**Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år**

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
0853-01		19 422 126	-2 456 826	16 965 301	470 700			17 436 001	11 664 200	11 664 200
0853-45	"kan overføres"									
0470-01	"belastningsfullmakt"									
0854-21	"belastningsfullmakt"									
1633-01	"belastningsfullmakt"									
*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.										

Mottatte belastningsfullmakter (gjelder for både utgiftskapitler og inntektskapitler)

I brev av 20. desember 2018, har Justis- og beredskapsdepartementet gitt Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker, fullmakt til å belaste kap 0470 post 01 etter reglene i lov om fri rettshjelp.

Virksomheten har belastet kapittel 0470 post 01 med kroner 139 590 153 i 2019.

I tildelingsbrev for 2019, har Barne- og familiedepartementet gitt Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker, fullmakt til å belaste kap 0854 post 21 med inntil kr 130.000,- for gjennomføring av forsøk med samtaleprosess. Det ble belastet kroner 126 906 på kapittel 0854 post 21 i 2019.

Avgitte belastningsfullmakter (utgiftsført av andre på utgiftskapitler og inntektsført av andre på inntektskapitler)

I brev av 23. oktober 2019, har Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker gitt Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, (Bufdir) fullmakt til å belaste kap 0853 post 01 med inntil kr 2.632.000,- til å dekke utgifter ved samarbeidsavtalen og til forvaltning av ProSak. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, benyttet kroner 2 456 826 av fullmakten i 2019.

Merinntektsfullmakt (Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter)

I brev av 19. desember 2019, har Barne- og familiedepartementet gitt Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker, fullmakt til å overskride bevilgningen på kap 0853 post 01 med inntil kr 470.700,- mot tilsvarende inntekter under kap 3853 post 01. Denne fullmakten ble benyttet fullt ut i 2019.

Kan overføres

I brev av 26. mars 2019, har Barne- og likestillingsdepartementet gitt Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker, fullmakt til å belaste kap 0853 post 45 med inntil 4.555.000,- av ubrukte midler fra 2018 til 2019 til utvikling av saksportalen for ProSak. Midlene stammer fra tildelinger gitt innenfor de to siste budsjettår. Virksomheten har benyttet midlene fullt ut i inneværende regnskapsår.

6.4 Artskontorrapportering 2019

	Note	2019	2018
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Salgs- og leieinnbetalinger	1	478 300	267 800
Andre innbetalinger		0	0
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		478 300	267 800
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	160 343 827	159 163 040
Andre utbetalinger til drift	3	66 977 420	58 019 096
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		227 321 248	217 182 136
Netto rapporterte driftsutgifter		226 842 948	216 914 336
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	4	2 658 944	1 637 270
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		2 658 944	1 637 270
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		2 658 944	1 637 270
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>	6	0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	5	139 578 741	147 690 669
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		139 578 741	147 690 669
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler *			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		167 000	181 675
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		18 942 084	18 734 044
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		40 836 283	40 412 663
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		21 727 198	21 496 943
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		390 807 831	387 739 219
Oversikt over mellomværende med statskassen **			
Eiendeler og gjeld			
Skyldig skattetrekk og andre trekk		-7 006 464	-7 034 235
Annen gjeld		-24 533	-8 795
Sum mellomværende med statskassen	7	-7 030 997	-7 043 030

Note 1: Innbetalinger fra drift

	31.12.2019	31.12.2018
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
Sum innbetalinger fra gebyrer	0	0
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	0	0
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Salgsinntekt tjenester, utenfor avgiftsområdet	478 300	267 800
Sum salgs- og leieinnbetalinger	478 300	267 800
<i>Andre innbetalinger</i>		
Sum andre innbetalinger	0	0
Sum innbetalinger fra drift	478 300	267 800

Salgs- og leieinnbetalinger

Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker arrangerer årlig en åpen konferanse om barnevern hvor det er både interne og eksterne deltakere. Det er knyttet ekstrautgifter til de eksterne deltakere som dekkes ved innbetaling av en konferanseavgift. I 2019 var denne totalt på kroner 478 300 kr hvorav 470 700 kr gjelder 2019 og 7 600 kr gjelder etter betaling fra 2018.

Note 2: Utbetalinger til lønn

	31.12.2019	31.12.2018
Lønn	99 446 699	96 397 546
Arbeidsgiveravgift	18 942 084	18 734 044
Pensjonsutgifter*	11 572 425	11 355 456
Sykepenges og andre refusjoner (-)	-3 543 880	-2 996 335
Andre ytelser**	33 926 499	35 672 328
Sum utbetalinger til lønn	160 343 827	159 163 040
Antall utførte årsverk:	117,0	116,7

*** Nærmere om pensjonskostnader**

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret. Premiesats for 2019 er 12 prosent. Premiesatsen for 2018 var 12 prosent, jf. rundskriv R-118 Budsjettering og regnskapsføring av pensjonspremie for statlige virksomheter.

**** Andre ytelser** inkluderer virksomhetens personalkostnad samt utbetaling av honorar til eksterne (sakskostnader): honorar for fagkyndige og alminnelige nemndsmedlemmer, sakkyndige i samtaleprosess og talsperson for barn. Det har vært en nedgang i sakskostnadene som følge av en nedgang i inntakne saker på 4 % i 2019.

Note 3: Andre utbetalinger til drift

	31.12.2019	31.12.2018
Husleie	29 075 019	27 821 778
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	220 651	430 533
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	9 299 058	8 718 464
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	35 667	76 041
Mindre utstysanskaffelser	582 424	674 591
Leie av maskiner, inventar og lignende	1 480 094	1 563 626
Kjøp av konsulenttenester*	11 222 516	2 128 889
Kjøp av fremmede tjenester*	1 344 340	2 404 661
Reiser og diett	8 126 985	7 874 848
Øvrige driftsutgifter	5 590 667	6 325 666
Sum andre utbetalinger til drift	66 977 420	58 019 096

*Fra og med 2019 presenteres konsulenttenester og andre fremmede tjenester separat. I sammenligningstallene for 2018 er kjøp av fremmede tjenester presentert samlet på notelinjen kjøp av fremmede tjenester.

Kjøp av konsulenttenester

Økningen skyldes i hovedsak utvikling av saksportalen i ProSak og full utnyttelse av investeringsfullmakt på kapittel 0853 post 45 på kroner 4 555 000. I tillegg har virksomheten hatt større utgifter knyttet til kjøp av konsulenttenester og bistand i forbindelse organisasjonsutvikling og anbudsprosesser.

Note 4: Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2019	31.12.2018
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	2 658 944	1 637 270
Sum utbetaling til investeringer	2 658 944	1 637 270

Utbetaling til investeringer

Utbetalingene vedrører i hovedsak inventar til nye lokaler for Fylkesnemnda i Oslo og Viken – kontorsted Oslo.

Note 5: Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2019	31.12.2018
Fri rettshjelp	139 578 741	147 690 669
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	139 578 741	147 690 669

Fri rettshjelp

Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker er gitt fullmakt til å belaste kapittel 470, post 01 for Driftsutgifter etter reglene i lov om fri rettshjelp og salærforskriften. Nedgangen skyldes en nedgang i inntømne og behandlede saker i 2019 i forhold til 2018.

Note 6: Innkrevingsvirksomheten og andre overføringer til staten

	31.12.2019	31.12.2018
Tilfeldige og andre inntekter	0	0
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	0

Note 7: Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen**Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen**

	31.12.2019 Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	31.12.2019 Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler			
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
<i>Sum</i>	0	0	0
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-4 935 589	0	-4 935 589
Skyldig skattetrekk	-7 006 464	-7 006 464	0
Annen kortsiktig gjeld	-3 524 533	-24 533	-3 500 000
<i>Sum</i>	-15 466 587	-7 030 997	-8 435 589
Sum	-15 466 587	-7 030 997	-8 435 589

Riksrevisjonen

Vår saksbehandler
Ole Fredrik Krogh Nilsen 22241404
Vår dato 13.05.2020 Vår referanse 2019/01016-7
Deres dato Deres referanse

FYLKESNEMNDENE FOR BARNEVERN OG
SOSIALE SAKER
Akersgata 1
0158 OSLO

Revisjon av årsregnskapet for Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker 2019
Vedlagt følger revisjonsberetningen for Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker sitt årsregnskap for 2019.

Riksrevisjonen har revidert virksomhetens regnskap i samsvar med lov og instruks om Riksrevisjonen og internasjonale standarder for offentlig revisjon.

Offentliggjøring av revisjonsberetning

Revisjonsberetningen er Riksrevisjonens konklusjon på gjennomført finansiell revisjon. Denne revisjonsberetningen omfattes ikke av bestemmelsen om utsatt offentlighet i lov om Riksrevisjonen § 18 2. ledd.

Revisjonsberetningen skal i samsvar med Bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 2.3.3 publiseres på virksomhetens nettsider sammen med årsrapporten.

Etter fullmakt

Tor Digranes
ekspedisjonssjef

Knut G. Lien
avdelingsdirektør

Brevet er ekspedert digitalt og har derfor ingen håndskreven signatur.

Kopi til: BARNE- OG FAMILIEDEPARTEMENTET

Riksrevisjonen

Vår referanse 2019/01016-7

FYLKESNEMNDENE FOR BARNEVERN OG
SOSIALE SAKER
Org. nr.: 995710757

Riksrevisjonens beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker sitt årsregnskap for 2019. Årsregnskapet består av ledelseskommmentarer og oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapportering, inklusiv noter til årsregnskapet for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2019.

Bevilgnings- og artskontorrapporteringen viser at 390 807 830 kroner er rapportert netto til bevilgningsregnskapet.

Etter Riksrevisjonens mening gir Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker sitt årsregnskap et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger, inntekter og utgifter for 2019 og kapitalposter pr 31. desember 2019, i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon (ISSAI 1000–2999). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet under «Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet». Vi er uavhengige av virksomheten slik det kreves i lov og instruks om Riksrevisjonen og de etiske kravene i ISSAI 30 fra International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI's etikkregler), og vi har overholdt de øvrige etiske forpliktelsene våre i samsvar med disse kravene og INTOSAI's etikkregler. Etter vår oppfatning er revisjonsbevisene vi har innhentet tilstrekkelige og hensiktsmessige som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon i årsrapporten

Ledelsen er ansvarlig for årsrapporten, som består av årsregnskapet (del VI) og øvrig informasjon (del I–V). Riksrevisjonens uttalelse omfatter revisjon av årsregnskapet og virksomhetens etterlevelse av administrative regelverk for økonomistyring, ikke øvrig informasjon i årsrapporten (del I–V). Vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen i årsrapporten. Formålet er å vurdere om det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen, årsregnskapet og kunnskapen vi har opparbeidet oss under revisjonen. Vi vurderer også om den øvrige informasjonen ser ut til å inneholde vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere dette i revisjonsberetningen.

Det er ingenting å rapportere i så måte.

Ledelsens og det overordnede departementets ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide et årsregnskap som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten. Ledelsen er også ansvarlig for å etablere den interne kontrollen som den mener er nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Det overordnede departementet har det overordnede ansvaret for at virksomheten rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig internkontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er et høyt sikkerhetsnivå, men det er ingen garanti for at en revisjon som er utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir ansett som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukere treffer på grunnlag av årsregnskapet.

Vi utøver profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen, i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon.

Vi identifiserer og anslår risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten den skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Videre utformer og gjennomfører vi revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer og innhenter tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis som grunnlag for vår konklusjon. Risikoene for at vesentlig feilinformasjon ikke blir avdekket, er høyere for feilinformasjon som skyldes misligheter, enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil. Grunnen til det er at misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, feilpresentasjoner eller overstyring av intern kontroll.

Vi gjør også følgende:

- opparbeider oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om hvor effektiv virksomhetens interne kontroll er
- evaluerer om regnskapsprinsippene som er brukt, er hensiktsmessige, og om tilhørende opplysninger som er utarbeidet av ledelsen, er rimelige
- evaluerer den totale presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene
- evaluerer om årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten

Vi kommuniserer med ledelsen, blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og når revisjonsarbeidet skal utføres. Vi vil også ta opp forhold av betydning som er avdekket i løpet av revisjonen, for eksempel svakheter av betydning i den interne kontrollen, og informerer det overordnede departementet om dette.

Når det gjelder forholdene som vi tar opp med ledelsen, og informerer det overordnede departementet om, tar vi standpunkt til hvilke som er av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet, og avgjør om disse skal regnes som sentrale forhold ved revisjonen. De beskrives i så fall i et eget avsnitt i revisjonsberetningen, med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring. Forholdene omtales ikke i beretningen hvis Riksrevisjonen beslutter at det er rimelig å forvente at de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring vil være større enn offentlighetens interesse av at saken blir omtalt. Dette vil bare være aktuelt i ytterst sjeldne tilfeller.

Dersom vi gjennom revisjonen av årsregnskapet får indikasjoner på vesentlige brudd på administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten, gjennomfører vi utvalgte revisjonshandlinger for å kunne uttale oss om hvorvidt det er vesentlige brudd på slike regelverk.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon knyttet til administrative regelverk for økonomistyring

Vi uttaler oss om hvorvidt vi er kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene på en måte som i vesentlig grad strider mot administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten. Uttalelsen gis med moderat sikkerhet og bygger på ISSAI 4000-serien for etterlevelsesrevisjon. Moderat sikkerhet for uttalelsen oppnår vi gjennom revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi finner nødvendige.

Basert på revisjonen av årsregnskapet, er vi ikke kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene i strid med administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten.

Oslo; 13.05.2020

Etter fullmakt

Tor Digranes
ekspedisjonssjef

Knut G. Lien
avdelingsdirektør

Brevet er ekspedert digitalt og har derfor ingen håndskreven signatur

Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker

Årsrapport 2019

Vedlegg 1:

Saksbehandlingstid

Saksbehandlingstid saker etter barnevernloven *. Saker behandlet med forhandlingsmøte. Antall saker behandlet innenfor tidsintervallene.										
	Mindre enn 2 uker	Mellom 2 og 4 uker	Mellom 4 og 6 uker	Mellom 6 og 8 uker	Mellom 8 og 10 uker	Mellom 10 og 12 uker	Mellom 12 og 14 uker	Mellom 14 og 16 uker	Mer enn 16 uker	Saker i grunnlaget
Agder	3	19	26	15	6	3	2		1	75
Buskerud og Vestfold	3	22	30	35	25	8	10	4	4	141
Hordaland, Sogn og Fjordane	3	11	23	20	18	7	3	4	10	99
Møre og Romsdal	1	10	10	13	3	4	2	1	5	49
Nordland	3	16	16	17	5	6	2		1	66
Oppland og Hedmark	2	18	30	18	6	7		1	1	83
Oslo og Akershus	5	9	16	37	41	29	29	22	8	196
Rogaland	7	14	22	18	8	10	3	2	2	86
Telemark	1	8	23	7	5		1	2		47
Troms og Finnmark	5	12	18	13	3	11	3	5	1	71
Trøndelag	1	5	18	17	8	9	5	4		67
Østfold	1	9	22	24	16	3	1	1	3	80
Fylkesnemndene totalt	35	153	254	234	144	97	61	46	36	1060

Saksbehandlingstid saker etter barnevernloven . Saker behandlet med forhandlingsmøte. Andel saker behandlet innenfor tidsintervallene.									
	Mindre enn 2 uker	Mellom 2 og 4 uker	Mellom 4 og 6 uker	Mellom 6 og 8 uker	Mellom 8 og 10 uker	Mellom 10 og 12 uker	Mellom 12 og 14 uker	Mellom 14 og 16 uker	Mer enn 16 uker
Agder	4,0 %	25,3 %	34,7 %	20,0 %	8,0 %	4,0 %	2,7 %		1,3 %
Buskerud og Vestfold	2,1 %	15,6 %	21,3 %	24,8 %	17,7 %	5,7 %	7,1 %	2,8 %	2,8 %
Hordaland, Sogn og Fjordane	3,0 %	11,1 %	23,2 %	20,2 %	18,2 %	7,1 %	3,0 %	4,0 %	10,1 %
Møre og Romsdal	2,0 %	20,4 %	20,4 %	26,5 %	6,1 %	8,2 %	4,1 %	2,0 %	10,2 %
Nordland	4,5 %	24,2 %	24,2 %	25,8 %	7,6 %	9,1 %	3,0 %		1,5 %
Oppland og Hedmark	2,4 %	21,7 %	36,1 %	21,7 %	7,2 %	8,4 %		1,2 %	1,2 %
Oslo og Akershus	2,6 %	4,6 %	8,2 %	18,9 %	20,9 %	14,8 %	14,8 %	11,2 %	4,1 %
Rogaland	8,1 %	16,3 %	25,6 %	20,9 %	9,3 %	11,6 %	3,5 %	2,3 %	2,3 %
Telemark	2,1 %	17,0 %	48,9 %	14,9 %	10,6 %		2,1 %	4,3 %	
Troms og Finnmark	7,0 %	16,9 %	25,4 %	18,3 %	4,2 %	15,5 %	4,2 %	7,0 %	1,4 %
Trøndelag	1,5 %	7,5 %	26,9 %	25,4 %	11,9 %	13,4 %	7,5 %	6,0 %	
Østfold	1,3 %	11,3 %	27,5 %	30,0 %	20,0 %	3,8 %	1,3 %	1,3 %	3,8 %
Fylkesnemndene totalt	3,3 %	14,4 %	24,0 %	22,1 %	13,6 %	9,2 %	5,8 %	4,3 %	3,4 %

*Jf barnevernloven § 7-14

Fra dato: 01.01.2019

Til dato: 31.12.2019

Saksbehandlingstid saker etter barnevernloven* . Saker behandlet uten forhandlingsmøte. Antall saker behandlet innenfor tidsintervallene.										
	Mindre enn 2 uker	Mellom 2 og 4 uker	Mellom 4 og 6 uker	Mellom 6 og 8 uker	Mellom 8 og 10 uker	Mellom 10 og 12 uker	Mellom 12 og 14 uker	Mellom 14 og 16 uker	Mer enn 16 uker	Saker i grunnlaget
Agder	1	13	8	7	2	1	2	2		36
Buskerud og Vestfold	1	5	19	10	13	6	2	2	1	59
Hordaland, Sogn og Fjordane	26	37	19	23	6	3	1	2	0	117
Møre og Romsdal	3	10	8	8	6	3	1	1	1	41
Nordland	2	15	11	6	2	3				39
Oppland og Hedmark	3	10	13	1	8	3	1			39
Oslo og Akershus	4	21	28	16	25	6	7	8	5	120
Rogaland	4	30	25	5	9	2			2	77
Telemark		4	11	6	3	3				27
Troms og Finnmark	1	5	9	6	6	4	1		1	33
Trøndelag	11	28	20	6	6	1	1			73
Østfold		4	8	9	5	1				27
Fylkesnemndene totalt	56	182	179	103	91	36	16	15	10	688

Saksbehandlingstid saker etter barnevernloven . Saker behandlet uten forhandlingsmøte. Andel saker behandlet innenfor tidsintervallene.									
	Mindre enn 2 uker	Mellom 2 og 4 uker	Mellom 4 og 6 uker	Mellom 6 og 8 uker	Mellom 8 og 10 uker	Mellom 10 og 12 uker	Mellom 12 og 14 uker	Mellom 14 og 16 uker	Mer enn 16 uker
Agder	2,8 %	36,1 %	22,2 %	19,4 %	5,6 %	2,8 %	5,6 %	5,6 %	
Buskerud og Vestfold	1,7 %	8,5 %	32,2 %	16,9 %	22,0 %	10,2 %	3,4 %	3,4 %	1,7 %
Hordaland, Sogn og Fjordane	22,2 %	31,6 %	16,2 %	19,7 %	5,1 %	2,6 %	0,9 %	1,7 %	
Møre og Romsdal	7,3 %	24,4 %	19,5 %	19,5 %	14,6 %	7,3 %	2,4 %	2,4 %	2,4 %
Nordland	5,1 %	38,5 %	28,2 %	15,4 %	5,1 %	7,7 %			
Oppland og Hedmark	7,7 %	25,6 %	33,3 %	2,6 %	20,5 %	7,7 %	2,6 %		
Oslo og Akershus	3,3 %	17,5 %	23,3 %	13,3 %	20,8 %	5,0 %	5,8 %	6,7 %	4,2 %
Rogaland	5,2 %	39,0 %	32,5 %	6,5 %	11,7 %	2,6 %			2,6 %
Telemark		14,8 %	40,7 %	22,2 %	11,1 %	11,1 %			
Troms og Finnmark	3,0 %	15,2 %	27,3 %	18,2 %	18,2 %	12,1 %	3,0 %		3,0 %
Trøndelag	15,1 %	38,4 %	27,4 %	8,2 %	8,2 %	1,4 %	1,4 %		
Østfold		14,8 %	29,6 %	33,3 %	18,5 %	3,7 %			
Fylkesnemndene totalt	8,1 %	26,5 %	26,0 %	15,0 %	13,2 %	5,2 %	2,3 %	2,2 %	1,5 %

*Jf barnevernloven §§ 7-14 og 7-19

Fra dato: 01.01.2019

Til dato: 31.12.2019

Saksbehandlingstid saker etter helse- og omsorgstjl.*. Saker behandlet med forhandlingsmøte. Antall saker behandlet innenfor tidsintervallene.										
	Mindre enn 2 uker	Mellom 2 og 4 uker	Mellom 4 og 6 uker	Mellom 6 og 8 uker	Mellom 8 og 10 uker	Mellom 10 og 12 uker	Mellom 12 og 14 uker	Mellom 14 og 16 uker	Mer enn 16 uker	Saker i grunnlaget
Agder	4	3								7
Buskerud og Vestfold	6	1	1						1	9
Hordaland, Sogn og Fjordane	3	4								7
Møre og Romsdal	7								1	8
Nordland	1	3								4
Oppland og Hedmark	2	1								3
Oslo og Akershus	6	5								11
Rogaland	7	3	1							11
Telemark	1	1								2
Troms og Finnmark	4									4
Trøndelag	2	2								4
Østfold	4	1								5
Fylkesnemndene totalt	47	24	2	0	0	0	0	0	2	75

Saksbehandlingstid saker etter helse- og omsorgstjl.*. Saker behandlet med forhandlingsmøte. Andel saker behandlet innenfor tidsintervallene.										
	Mindre enn 2 uker	Mellom 2 og 4 uker	Mellom 4 og 6 uker	Mellom 6 og 8 uker	Mellom 8 og 10 uker	Mellom 10 og 12 uker	Mellom 12 og 14 uker	Mellom 14 og 16 uker	Mer enn 16 uker	
Agder	57,1 %	42,9 %								
Buskerud og Vestfold	66,7 %	11,1 %	11,1 %						11,1 %	
Hordaland, Sogn og Fjordane	42,9 %	57,1 %								
Møre og Romsdal	87,5 %								12,5 %	
Nordland	25,0 %	75,0 %								
Oppland og Hedmark	66,7 %	33,3 %								
Oslo og Akershus	54,5 %	45,5 %								
Rogaland	63,6 %	27,3 %	9,1 %							
Telemark	50,0 %	50,0 %								
Troms og Finnmark	100,0 %									
Trøndelag	50,0 %	50,0 %								
Østfold	80,0 %	20,0 %								
Fylkesnemndene totalt	62,7 %	32,0 %	2,7 %						2,7 %	

*Jf helse- og omsorgstjenesteloven § 9-11, 10-2 og 10-3

Fra dato: 01.01.2019

Til dato: 31.12.2019

Saksbehandlingstid saker etter helse- og omsorgstjl.* . Saker behandlet uten forhandlingsmøte. Antall saker behandlet innenfor tidsintervallene.										
	Mindre enn 2 uker	Mellom 2 og 4 uker	Mellom 4 og 6 uker	Mellom 6 og 8 uker	Mellom 8 og 10 uker	Mellom 10 og 12 uker	Mellom 12 og 14 uker	Mellom 14 og 16 uker	Mer enn 16 uker	Saker i grunnlaget
Agder	6	2								8
Buskerud og Vestfold	2	1								3
Hordaland, Sogn og Fjordane	5	5								10
Møre og Romsdal	3	3								6
Nordland	1	1	1							3
Oppland og Hedmark	1	2	1							4
Oslo og Akershus	7	6								13
Rogaland	1	5								6
Telemark	2	1								3
Troms og Finnmark	1									1
Trøndelag		1								1
Østfold		2								2
Fylkesnemndene totalt	29	29	2							60

Saksbehandlingstid saker etter barnevernloven . Saker behandlet uten forhandlingsmøte. Andel saker behandlet innenfor tidsintervallene.									
	Mindre enn 2 uker	Mellom 2 og 4 uker	Mellom 4 og 6 uker	Mellom 6 og 8 uker	Mellom 8 og 10 uker	Mellom 10 og 12 uker	Mellom 12 og 14 uker	Mellom 14 og 16 uker	Mer enn 16 uker
Agder	75,0 %								
Buskerud og Vestfold	66,7 %	33,3 %							
Hordaland, Sogn og Fjordane	50,0 %	50,0 %							
Møre og Romsdal	50,0 %	50,0 %							
Nordland	33,3 %	33,3 %	33,3 %						
Oppland og Hedmark	25,0 %	50,0 %	25,0 %						
Oslo og Akershus	53,8 %	46,2 %							
Rogaland	16,7 %	83,3 %							
Telemark	66,7 %	33,3 %							
Troms og Finnmark	100,0 %								
Trøndelag		100,0 %							
Østfold		100,0 %							
Fylkesnemndene totalt	48,3 %	48,3 %	3,3 %						

*Jf helse- og omsorgstjenesteloven § 9-11, 10-2 og 10-3

Fra dato: 01.01.2019

Til dato: 31.12.2019

Legalitetskontroll av akuttvedtak*. Antall saker behandlet totalt og andel saker behandlet innenfor 48 timer		
	Antall saker	Andel behandlet innenfor 48 timer
Agder	63	98 %
Buskerud og Vestfold	155	99 %
Hordaland, Sogn og Fjordane	154	98 %
Møre og Romsdal	73	100 %
Nordland	77	97 %
Oppland og Hedmark	82	100 %
Oslo og Akershus	273	100 %
Rogaland	125	100 %
Telemark	49	100 %
Troms og Finnmark	66	100 %
Trøndelag	103	99 %
Østfold	73	99 %
Fylkesnemndene totalt	1293	99 %

*Jf barnevernloven § 7-22

Fra dato: 01.01.2019
Til dato: 31.12.2019

Klagebehandling av akuttvedtak*. Antall saker behandlet innenfor tidsintervallene				
	Mindre enn 1 uke	Mellom 1 og 2 uker	Over 2 uker	Saker i grunnlaget
Agder	16	1		17
Buskerud og Vestfold	46			46
Hordaland, Sogn og Fjordane	50	1	1	52
Møre og Romsdal	11	5	1	17
Nordland	23	1		24
Oppland og Hedmark	26			26
Oslo og Akershus	65	10		75
Rogaland	46			46
Telemark	10	2		12
Troms og Finnmark	21			21
Trøndelag	30		1	31
Østfold	28			28
Fylkesnemndene totalt	372	20	3	395

Klagebehandling av akuttvedtak. Andel saker behandlet innenfor tidsintervallene			
	Mindre enn 1 uke	Mellom 1 og 2 uker	Over 2 uker
Agder	94,1 %	5,9 %	
Buskerud og Vestfold	100,0 %		
Hordaland, Sogn og Fjordane	96,2 %	1,9 %	1,9 %
Møre og Romsdal	64,7 %	29,4 %	5,9 %
Nordland	95,8 %	4,2 %	
Oppland og Hedmark	100,0 %		
Oslo og Akershus	86,7 %	13,3 %	
Rogaland	100,0 %		
Telemark	83,3 %	16,7 %	
Troms og Finnmark	100,0 %		
Trøndelag	96,8 %		3,2 %
Østfold	100,0 %		
Fylkesnemndene totalt	94,2 %	5,1 %	0,8 %

*Jf barnevernloven § 7-23

Fra dato: 01.01.2019
Til dato: 31.12.2019

Vedlegg 2:

Omfanget av medhold for offentlig part i klagesaker over akuttvedtak, jf. barnevernloven § 7-23 og helse- og omsorgstjenesteloven § 10-5, 2019

Nemnd	Antall påstander	Medholdsprosent offentlig part
Agder	30	87 %
Buskerud/Vestfold	75	77 %
Hordaland/Sogn og F.	103	81 %
Møre og Romsdal	27	96 %
Nordland	56	75 %
Oppland/Hedmark	30	73 %
Oslo/Akershus	131	86 %
Rogaland	69	81 %
Telemark	28	61 %
Troms/Finnmark	42	69 %
Trøndelag	64	84 %
Østfold	60	80 %
Totalt	715	80 %

Vedlegg 3:

Pålegg om hjelpetiltak etter barnevernloven § 4-4

A: Antall saker* om pålegg om hjelpetiltak fordelt på den enkelte nemnd, 2019

Nemnd	Antall saker mottatt*	Antall saker med vedtak	Antall saker med enighet om hjelpetiltak før vedtak
Agder	5	2	2
Buskerud/Vestfold	11	3	5
Hordaland/Sogn og F.	5	2	1
Møre og Romsdal	1		
Nordland	7	3	1
Oppland/Hedmark	3	1	2
Oslo/Akershus	16	4	5
Rogaland	5	2	2
Telemark	1		1
Troms/Finnmark	4	3	1
Trøndelag	2	3	1
Østfold	2	1	
Totalt	62	24	21

* En sak er begjæringen som kommunen sender til fylkesnemnda. I en sak kan det være påstander knyttet til flere barn.

B: Antall påstander* om pålegg om hjelpetiltak fordelt på type tiltak, 2019

Type tiltak BVL § 4-4	Antall påstander med vedtak	Saker med enighet før vedtak
Kompenserende tiltak (Besøkshjem mv)	1	1
Kontrolltiltak (tilsyn mv)	5	3
Omsorgsendrende tiltak (senter for foreldre og barn)	18	9
Omsorgsendrende tiltak (foreldreveiledning)	10	7
Strukturendrende hjelpetiltak (MST; PMTO mv.)	2	3
Totalt	36	23

* En påstand er knyttet til et enkelt barn.

Vedlegg 4:**Antall saker med samtaleprosess i forsøksnemndene****A: Antall saker med samtaleprosess i 2019**

Nemnd	Antall samtalemøter	Avgjorte saker	Saker som fortsatt er i prosess
Hordaland og Sogn og Fjordane	257	169	182
Møre og Romsdal	85	41	19
Oslo og Akershus	179	99	29
Rogaland	114	37	36
Trøndelag	134	84	31
Totalt	769	430	297

B: Avsluttede saker i 2019

Nemnd	Antall saker trukket	Overført til forhandlingsmøte	Overført til skriftlig behandling	Totalt
Hordaland og Sogn og Fjordane	37	59	73	169
Møre og Romsdal	14	13	14	41
Oslo og Akershus	33	24	42	99
Rogaland	11	12	14	37
Trøndelag	28	19	37	84
Totalt	123	127	180	430
Prosentvis fordeling	29 %	30 %	42 %	100 %

Vedlegg 5:

Overprøving av i og utfall 2019*

	Prosesstype	Stadfestet	Omgjøring	Hevet	Tilbakevist til ny behandling	Avvist	Nektet fremmet	Totalt
Tingretten	Hovedsak	21	23	107		1		210
	Klage på akuttvedtak	26	10	74		3		113
Lagmannsretten	Hovedsak	2	1				14	17
	Klage på akuttvedtak							0
Høyesterett	Hovedsak					1	3	4
	Klage på akuttvedtak							0

* Registrerte utfall per 4.3.2020.

Gjelder alle saker som er begjært overprøvd etter barnevernloven og helse- og omsorgstjenesteloven.

Registrert overprøvningsresultat er av hovedparagraf i sakene og tilsvarer ikke antall overprøvd saker. Hvis kun tilleggskrav får utfall i dommen (for eksempel endring av samvær i en omsorgsovertakelse) vil det ikke telle i denne rapporten.

Vedlegg 6:

Barns medvirkning 2019

A: Antall barn med partsstatus eller talsperson, etter aldersgruppe

	0-7 år	7-15 år	Over 15 år	Totalt
Antall barn med partsstatus	0	209	988	1197
Antall barn med talsperson	101	864	0	965
Antall barn uten partsstatus eller talsperson	1214	756	8	1978
Totalt	1315	1829	996	4140

B: Andel barn med partsstatus eller talsperson, etter type medvirkning

	0-7 år	7-15 år	Over 15 år	Totalt
Andel barn med partsstatus	0,0 %	17,5 %	82,5 %	100 %
Andel barn med talsperson	10,5 %	89,5 %	0,0 %	100 %
Andel barn uten partsstatus eller talsperson	61,4 %	38,2 %	0,4 %	100 %

C: Andel barn med partsstatus eller talsperson, etter aldersgruppe

	0-7 år	7-15 år	Over 15 år
Andel barn med partsstatus	0,0 %	11,4 %	99,2 %
Andel barn med talsperson	7,7 %	47,2 %	0,0 %
Andel barn uten partsstatus eller talsperson	92,3 %	41,3 %	0,8 %
Totalt	100 %	100 %	100 %

Vedlegg 7:

Evalueringsrapport fra kriseøvelse og redegjørelse for oppfølgingstiltak

FORTROLIG iht. beskyttelsesinstruksen § 6, jf. offentleglova § 13

Vedlegg 8:

Oppdatert ROS og krise- og beredskapsplanverk for nemndene og Sentralenheten

FORTROLIG iht. beskyttelsesinstruksen § 6, jf. offentleglova § 13

fylkesnemndene.no